

a szerkesztőségek figyelmébe!

il la

1970. július 15.

a bb. 68. számú hír /megkezdődött a szegedi nemzetközi szakszervezeti népitánc-fesztivál./ 4. bekezdésének 1. sorától a szöveg a következőképpen módosul:

este 20.00 óra után néhány perccel az ujszegedi liget szabadtéri színpadán megkezdődött a külföldi csoportok műsora. sajnos, 21.00 óra után megeredt az eső, s az előadás félbeszakadt. a rendezőség még nem döntött, vár-e szerdán este a műsor folytatásával. remélhető azonban, hogy csütörtökön már az ujszegedi liget szabadtéri színpadán a hazai együttesek lépnek majd színpadra. ha az időjárás nem javul, az előadást a szegedi nemzeti színházban tartják meg, pénteken pedig ismét a külföldi vendégek lépnek fel.

a nagy érdeklődéssel várt nyilvános műsorokra egyébként mindhárom estére már minden jegy elővételben elkelt. az együttesek szombaton..../mti/a

-.-

- v é g e -

- 44 -

21.38/il

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 16.

bb 1. hogyan beszél magyarul „ másfélmillió kitántorgott,, emberünk - maganyelvtudós tanulmányutja az amerikai magyarság körében

i ms/tr/ny hi -cz

1970. július 16.

dr. kálmán béla, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem nyelvészprofesszora beszámolt a múltévben befejezett amerikai tanulmányutjáról. utjának egyik célja az volt, hogy kövesse a magyar nyelv sorsát annak az amerikai magyarságnak a körében, amelyet józsef attila híressé vált soraiban „ másfélmillió kitántorgott emberként,, említ.

észak-amerikában - tehát az egyesült államokban és kanadában - jelenleg háromnegyedmillió magyar él, a többi beolvadt. kálmán béla 12 amerikai városban 78 személytől több mint 16 órányi magyar szöveget vett magnetofonra, javarészt olyanoktól, akik az első nemzedékhez tartoznak, tehát maguk vándoroltak ki. a hatalmas anyag feldolgozása természetesen sok időt is munkát igényel, de néhány tanulságos tapasztalat már ma is rendelkezésére áll. például az amerikai magyarok általában valamelyik itthoni nyelvjárás megfelelőjét beszélnek, még hozzá régies, 50-70 évvel előtti formájában. magyar beszédük általában falusias, angol beszédük pedig nem éri el a városi köznyelv szintjét. a legtöbben már gyerekekkel és unokáikkal is angolul beszélnek, a magyar nyelvet általában csak házastársak és régi barátok használják egymás között.

egyéb érdekes megállapításokra is módot adott a kivándoroltak különböző nemzedékeinek megfigyelése. az első nemzedék például teljesen magyarosan képezi a hangokat, a beszédjükben használt angol szavak jórészt elmagyarosítják.

/folyt köv/

-1-

NA

bb 1. / hogyan beszél.....folyt/ny

a második nemzedék beszédében is megtalálhatók az angol fül számára idegen ö,ü és gy hangok. a mindkét nyelvben előforduló hangok jórészt azonban angolosan ejtik, ugyancsak a beszédjükben használt angol szavakat sem magyarosítják már meg. az asszimiláció másik jele, hogy sokuknál már a mássalhangzók áthasonítása is az angol nyelv törvényei szerint történik. amíg ugyanis a magyaros áthasonításban, asszimilációban a sorrendben hátrább álló mássalhangzó változtatja meg az előtte állót és így lesz a ,, vasból,, ,, dobtam,, szavakból a kiejtésben ,, vazsból,, és ,, doptam,, az angol asszimiláció fordított és ennek hatását mutatja, hogy a hegyekben szót sokan már hegyekben-nek ejtik, másik bácsi helyett másik pácsit mondanak stb. hiányzik a szóhasználatukból a magázás, általában a tegezõ-formát használják többes számban is. a mondataik szórendje is sokszor angolos.

földrajzi megoszlás szerint az egyesült államok legnagyobb magyar városa,, new york, 120.000 magyar lakossal; clevelandben 51.000, los angelesben 42.000 magyar él, de 25.000-nél több magyar lakója van chichagonak, detroitnak, pittsburghnak, és philadelphiaának is. az államok közt new york, illinois, michigan és california a sorrend. kanadában ontario államban él a legtöbb magyar, több mint 50.000.

a leghívebben őrzik magyar anyanyelvüket a kivándorolt agrárproletárok, akik többnyire magyar környezetben élnek és ma is ezrével vannak köztük, akik 50-60 év alatt sem tanultak meg jól angolul. ezeknek a gyerekei és unokái is jól beszélnek magyarul, ha mindkét szülőjük magyar. az újabb kivándorló hullámokban - a második világháború és 1956 után - jórészt értelmiségiek kerültek amerikába, akik szétszóródtak, gyorsan megtanulták a nyelvet és okán vegyesházasságot is kötöttek. ezeknél a második nemzedék többnyire már nem is tud magyarul. /mti/

--

bb 2. virágzik a királynő liliuma

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.

vas megyében a sótonyi dombok övezte csecsár patak völgyében és a sitke község határában húzódó tölgyesek alatt kibontotta szirmai közép- és dél-európa egyik legszebb virága, a ,, királynő liliuma,, vagy más néven genyõte. a magasra nyúló növényen fürtökben helyezkednek el a fehér virágok. /mti/

--
-2-

bb 3. német nyelvű atlasz budapestről, rajzos történelmi atlasz a kisdíákoknak - a kartográfiai vállalat újdonságai

i tz/mm/ny ie hgy

1970. július 16.

számos térképészeti érdekesség készült mostanában, illetve készül el a közeljövőben a kartográfiai vállalatnál.

most küldik ki a boltokba a német, vagy németül értő turistáknak szánt budapesti atlaszt, a stadtführer und atlas budapestet. térképnyelve azonos a magyar nyelvű budapesti atlaszával, de kiegészítették az idegenforgalmi nevezetességek német megnevezésével. ezenkívül az 56 oldalas német nyelvű szövegrészben tömör ismertetést adnak a budapesti látnivalókról.

a boltlátnivalóknak és az iskoláknak címezték a magyar térképészeti újdonságát, a képes történelmi atlaszt. ez az általános iskolásoknak készült kiadvány színes, rajzos térképekkel vezet végig a tanulókat a történelem kezdetétől - sőt egyik tábláján az ember megjelenésétől - napjainkig a világ, de elsősorban Magyarország történetét.

még ebben az évben megjelenik a kis világatlasz javított, az első kiadás óta bekövetkezett változások szerint módosított második kiadása, valamint a szovjetunió nagy falitérképe. a város-terképek sorozatában a közelmúltban jelent meg a szegedi és rövidesen követi ezt a nagykanizsai és a gödöllői. még az idén illetve a jövő év első negyedében adják ki moszkva, párizs, london és münchen többnyelvű új várostérképét. körülbelül ezekkel egyidejűleg jelenik meg több új külföldi autótérkép, franciaország, az ndk és az nszk, nagy-britannia, svájc, a benelux államok és skandinávia autótúrajairól, mindegyik legalább öt nyelven. jövőre várható budapest belterületének olyan idegenforgalmi térképe, amely a turisztikai érdekességekre színes rajzokkal hívja fel a külföldiek figyelmét.

jelenleg is dolgoznak a vállalat térképészeti különböző külföldi megrendeléseken. így többek között a hamburgi falk verlag számára moszkva, az ugyancsak nszk-beli grieben verlag számára pedig a szovjetunió térképét készítik.

/mti/

--

-3-

NA

bb 4. ujszerű népzenei műsorok a rádióban - népzenei fesztivál
kecskeméten

i zsu/zus/ny hi hgy

1970. július 16.

a rádió a következő hónapokban újabb érdekes népzenei műsorokat ígér a hallgatóknak. augusztusban kecskeméten a városi tanáccsal közösen népzenei fesztivált rendeznek, amelyen a magyar rádió és televízió népzenekarának közreműködésével hivatalos és népi énekesek adnak hangversenyeket. folk-beat műsor is lesz, egy másik koncerten pedig eredeti formában mutatnak be folklór muzsikát, a seregszemle eseményeiről a rádió egyenes adásban, illetve hangfelvételtől tudósít.

ujszerű kezdeményezés a „magyar népdal hete”, amelyet októberben sugároznak; naponta többször is közvetítenek népi muzsikát. a többi között lepergetnek ritkaságnak számító archiv felvételeket, különböző tájegységek sajátos dalait, a legjobb hivatásos énekesek előadásában nótákat közvetítenek bartók és kodály gyűjtéseiből. a „népdalaink nyomában”, című ismeretterjesztő sorozatban előadások hangzanak el a népdal társadalmi, történelmi összefüggéseiről. egy másik, több részből álló műsorban ujszerű énekesek legszebb népdalfelvételeiket mutatják be, s beszámolnak élményeikről, emlékeikről a hallgatóknak. /mti/

--

bb 5. gyula, a sörgyári törökverő - rendező-operatőrök,
elsőfilmes alkotók - komédiák, szatirák a filmstúdiók terveiben

t szö/mm/ny hi hgy

1970. július 16.

nyáron sincs holt szezon a mafilm stúdióban, ahol összesen 18 új magyar játékfilm van születőben: befejezték, forgatják, vagy éppen most tervezik. a készülőben lévő filmtervek egyik érdekessége, hogy sára sándor operatőr legutóbbi rendezői bemutatkozását most újabb két operatőr követi: kenyeres gábor és somló tamás. a fiatal kenyeres felvételeit eddig is elismeréssel kísérelte a kritika, s így várakozás előzi meg éles lövészet című első játékfilmjét, amelynek forgatási előkészületei most folynak. somló tamás nemrég fejezte be szenes mihály új filmjének, az érik a fénynek operatőri felvételeit, melynek forgatókönyvét kamondy lászló írta. a filmgyári tervek szerint somlót a következőkben mint rendezőt és operatőrt egyszemélyben ismerjük meg: rejtő jeno műveiből halhatatlan légiós címmel készít filmet.

/folyt köv/

-4-

NA

bb 5. / gyula.....folyt/ny

első filmes rendezőt avatnak timár istván személyében is. én vagyok jeromos című filmkomédiájával mutatkozik be, amelynek szövegkönyvét szeberényi lehel írta és főszerepét alfonzó alakítja. egyébként komédiában- szatirában tovább bővül a filmválaszték. augusztus 27-én mutatják be fehér klára- mamcserov frigyés egy protekcionista kalváriáját idéző zenés filmkomédiáját, a „csak egy telefon”, t. a film zenéjét vujicsics tihamér szerezte. pilisborosjenőn, az egri csillagok hajdani felvételeinek színhelyén most kezdte forgatni bácskai lauró istván a gyula vitéz télen című új filmjét. az egri mini-vár adottságait ragyogó szatira-ötlettel használják ki az alkotók: egy sörgyári munkás egyik napról a másikra tv-sztár lesz - miután „civil”, színészként kalandfilm- főszerepet vállal. a sörgyári törökverő bajnokot, a nők bálványát koncz gábor alakítja.

valódi végváriakat idéz a garay gábor forgatókönyve alapján most befejezett szép magyar komédia című alkotás, banovich tamás rendezésében. balassi bálintot sztankay istván alakítja, s a korabeli hangulatot idéző zenét vujicsics tihamér szerezte.

a krimikedvelők örömeire megkezdtek csizmarek mátyás forgatókönyve nyomán bálint andrást új filmjének előkészületeit is sokatígérő címmel: a gyilkos a házban van.

szabó istván színes lírai szerelmesfilmjét nemrég fejezte be. főszerepben bálint andrást és halász jutkát láthatjuk hamarosan. /mti/

--

bb 6. nemzetközi borpiackutatás a balaton-parton - a zöldszilvánira szavazott a „zsüri”,

vid/ká/,ny hgy

1970. július 16.

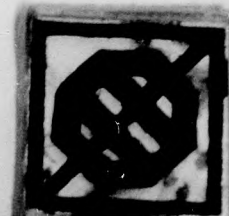
az elmúlt évi piackutatás figyelemreméltó tapasztalatai után az idén még szélesebb körű ízlés felmérést szervezett a balaton-parton a bacacsonyvidéki állami pincegazdaság. a saját kimérők, árusító pavilonok, valamint a kereskedelmi és vendéglátó szakemberek segítségével kívánság listát vezetnek a hazai és a külföldi fogyasztók igényeiről.

a szezon kezdetétől napjainkig csaknem fél millió liter balaton-parti bor fogyott el. a tetemes mennyiség összetétele, valamint a kereskedők tapasztalatai alapján elkészült a nemzetközi jellegű borpiackutatás mérlege. a hazai „zsüri”, szinte egyöntetűen a kemény szárú borokra szavazott az olaszrizlinggel az élén. a külföldiek az édesebb zöldszilváni, rizlingszilváni mellett tették le a voksot.

/folyt köv/

-5-

NA

bb 6. / nemzetközi ...folyt/ny

a szürkebarát az egyedüli ital, amelynél megegyezik az ízlés a hazai és a külföldi fogyasztók körében. figyelemreméltó hogy a somlói bor, amelyet egykor a királyok boraként emlegettek, vesztetti népszerűségéből.

a nemzetközi borpiackutatás eredményeire felhívják a telepítő gazdaságok figyelmét és a tapasztalatokat nemcsak a balatonpart ellátásánál, hanem az exportnál is felhasználják. /mti/

bb 12. mozgólépcső, másfélezer fénycső és hatvan pénztárgép az ország legnagyobb vidéki áruházában

vid/kz/ny hgy 1970. július 16.

befejezéshez közelednek miskolc belvárosában az 50 millió forintos költséggel épülő új centrum áruház munkálatai. nagyságát tekintve csak a budapesti corvin előzi meg. háromszintes épületében ötezer négyzetméternyi eladóteret alakítottak ki. építése során, többek között 500 tonna cementet, 4500 mázsa vasat és acélt, továbbá csaknem 220 kilométer hosszú elektromos vezetékot használtak fel. a padlózatok burkolására 5 tona szőnyegre volt szükség. a világítást csaknem másfélezer fénycső felszerelésével oldották meg. a földszintet és az első emeletet szovjet gyártmányú mozgólépcső köti össze, de ezenkívül két teher- és egy személyfelvonót is működtetnek. a forgalom meggyorsítására 60 pénztárgépet szerelnek fel. az áruházban alkoholmentes büfét is nyitnak, ahol feketét, hidegkonyhai készítményeket és hűtőitalokat árusítanak. észak-magyarország legszebb áruházát - amelyben több mint 300 dolgozót foglalkoztatnak - a harmadik negyedév végen adják át miskolc lakosságának. /mti/

--

-6-

bb 7. skandináv est a halászbástyán

1 gj hi bzs hgy

1970. július 16.

a kisipari szövetkezetek erkel ferenc művészegyüttesének meghívására hazánkba látogat a göteborgi kamarakórus, amely vasárnap „skandináv est”, címmel ad hangversenyt a halászbástyán. műsorán svéd, dán, norvég és finn népdalfeldolgozók, reneszánsz és mai svéd kórusművek szerepelnek. a svéd kamarakórust gunnar eriksson vezényli. rossz idő esetén a hangversenyt a műszaki egyetem diákotthonában /i., szentháromság tér 1./ tartják meg. /mti/

--

bb 8. tájékoztató az ideai tankönyvellátásról

1 vt/gk hi bzs la

1970. július 16.

az ideai tankönyvellátásról, a nyomdai helyzetről, a szétosztás lebonyolításáról tájékoztatták az mti munkatársát a tankönyvkiadó vállalat vezetői. elmondták: most olyan szakaszban vagyunk, amikor nemcsak tankönyvekkel, munkafüzetekkel, hanem korszerű oktatási segédeszközökkel, főként módszertani kiadványokkal - tanári kézikönyvekkel, illetve feladatlapokkal, szöveggyűjteményekkel - segítjük a pedagógusok tevékenységét. ez jelentősen befolyásolja a szerzők, a szerkesztők, a műszaki előkészítők munkáját, de problémát jelent a nyomdai ipar számára is. ami a nyomdákat illeti, kétségtelenül gondokat, nehézségeket okoz a szűk kapacitás. mi azonban - a kedvezőtlen, akadályozó tényezők ellenére - bizunk abban, hogy az előző évekhez hasonlóan a nyomdák dolgozói helyt állnak, áthidalják a nehézségeket és az idén is biztosítják a zavartalan tankönyvellátást.

- a tankönyvek időben való kinyomtatásával kapcsolatban főleg néhány szakközépiskolai könyv okoz gondot, amelyeknek a készítése különösen komplikált, munkaigényes, például a rajz és ábrázoló geometria, a műszaki rajz stb. de voltak nehézségek a kéziratok elkészítésénél is. ennek ellenére optimisták vagyunk, mert főleg az utóbbi napok tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a nyomdák mindent elkövetnek a tankönyvek határidőre történő elkészítése érdekében. /folyt. köv. /

-7-

bb 8. /tájékoztató... i. folyt./bzs

a továbbiakban közölték, hogy a tankönyvkiadó ebben az évben csaknem 800-féle könyv kiadását tervezi, mintegy 15 millió példányban. ezen belül az általános iskolai tankönyvek 9 millió 150 ezer, a középiskolaiak 4 millió 900 ezer, a felnőtt-oktatás céljaira szolgálók 800 ezer, az egyetemek és főiskolák részére készülők 180 ezer példányban jelennek meg, 57 ezer pedig a nemzetiségi iskolákban szükséges, az egyetemek, főiskolák 2835-féle jegyzet készítését kérték. a tervek szerint 59-féle egyetemi tankönyv jelenik meg, ennek mintegy kétharmada új.

az iskolai tankönyvek közül a legtöbb új - 32-féle - a szak-középiskolák számára készül. ezek között található az ügyvitellel, számvitellel kapcsolatos, már a mai igényeknek megfelelő korszerű tankönyvek. ilyenek „az ügyvitel gépesítésének alapismeretei”, „a külkereskedelmi technika”, „a népgazdaság tervezése”, „politikai gazdaságtan”, amely egyaránt magában foglalja a szocializmus és a kapitalizmus politikai gazdaságtanával kapcsolatos ismereteket.

folytatódik a reformtankönyvek kiadása a dolgozók iskolái és a nemzetiségi iskolák számára. több új könyvet kapnak a szakmunkásképző tanintézetek is. számos feladatgyűjteményt jelentenek meg a diákoknak. feladatlapok készülnek például kémiai laboratóriumi gyakorlatokhoz. újdonság lesz a fizikai, valamint a kémiai szakmai példatár az egészségügyi szakmai gyakorlatokhoz, feladatgyűjtemény mechanikából - a fizika oktatásához - szakközépiskolásoknak. mindezek a tanulók példamegoldó, didaktikai és pedagógiai ismereteket nyújtó nevelői segédkönyvek sora mintegy harmincfélével bővül.

a tankönyvkiadó vezetői befejezésül hangsúlyozták: - a tankönyvek készítése mellett a pedagógusok hosszú idő óta értékes támogatást nyújtanak a szétosztáshoz is. ez a segítség - véleményünk szerint - továbbra is nélkülözhetetlen, hiszen a könyvterjesztő vállalatoknak nincs olyan széleskörű bolthálózatuk, hogy a nevelők nélkül időben és maradéktalanul elláthassák ezt a fontos feladatot. természetesen jogos az az igény is, hogy az elosztásban közreműködő nevelők, végzett munkájuk arányában, megfelelő díjazásban részesüljenek. /mti/

-8-

bb 9. büntető eljárás a külső kacsóh pongrácz uti lakóházak építésében elkövetett mulasztásokért

i sb/tné ie bzs hgy

1970. július 16.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium kezdeményezésére már a múlt évben sor került egyes lakóház-építkezések hatósági vizsgálatára. az új építésmódokkal végzett munkákat ugyanis gyakrabban és rendszeresebben kell ellenőrizni, figyelemmel kísérni, mint a hagyományos építkezéseket. ennek megfelelően az építőipari minőségvizsgáló intézet felülvizsgálta axiv. kerület külső kacsóh pongrácz uti öntöttfalas épületeket. megállapította, hogy e házak falai a kivitelezési technológia megsértése miatt megrepedtek. a hibákat felderítő vizsgálat meghatározta a kijavítás módját is, s ennek alapján már megkezdődött az épületszerkezetek megerősítése. ezt rövidesen befejezik, s a lakók újra visszaköltözhetnek otthonukba.

az építésügyi és városfejlesztési miniszter a vizsgálat alapján úgy határozott, hogy nem szabad napirendre térni nagy anyagi következményekkel járó mulasztások felett, s ezért büntető eljárás megindítására tett javaslatot. /mti/

..-

bb 10. fórum a televízióban - az egészségügyről

i zsu hi bzs la

1970. július 16.

a televízió egyik legnépszerűbb műsora, a fórum július 28-án ismét jelentkezik. ezuttal az egészségüggyel kapcsolatos problémákról kérdezhetnek a nézők, s a legilletékesebbek válaszolnak: dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, dr. pesta lászló, az országgyűlés egészségügyi bizottságának elnöke, gál lászló, a szakszervezetek országos tanácsának titkára tájékoztatja a kérdezőket a képernyőről és telefonon.

az adás ideje alatt közvetítőköcsik járják a fővárost és veszik fel a kérdéseket. a többi között tájékozódhat a lakosság orvostikai problémákról, az orvosellátásról, a beteg gondozásról, a kórházi és rendelőintézeti körülményekről. a műsorban szepesi györgy lesz a riporter, az adást pacsay vilmos szerkeszti, rendezője kigyós sándor. /mti/

-9-

bb 11. több millió forint kárt okoztak a telefonrongálók -
figyelő szolgálat a kerületekben

i gj hi bzs La

1970. július 16.

a most lezajlott tanácstagi beszámolókon sokan szóvá tet-
ték, hogy garázda elemek sorra tönkreteszik a nyilvános távbe-
szelő állomásokat. a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai
ezért ismét napirendre tűzik a problémát, s társadalmi figyelő
szolgálat szervezését javasolják.

amint az illetékesek elmondták: az év első hat hónapjá-
ban a telefonrongálások száma meghaladta a 2600-at, az oko-
zott kár csaknem egymillió forint. az új egyforintossal műkö-
dő készülékek felszerelése óta a füllhallgatók, a mikrofonok,
a zsinórok, valamint a telefonkönyvek kevésbé „vonzák”, a
huligánokat, most inkább a perselyeket törik fel és ürítik ki,
mert így könnyebben pénzhez juthatnak. az ilyen készülékeknek
eddig csaknem 80 százaléka - szám szerint több mint 450 - vált
használatatlanná, becslések szerint a telefon-perselyek ki-
fosztásával eddig körülbelül három-négy millió forintot „zsák-
mányoltak”, a rongálók.

az ilyen garázda cselekmények elkövetői közül jónéhányan
már kézre kerültek. a múlt év novemberétől ez év májusáig
22 esetben leplezték le a tetteseket. a tapasztalatok sze-
rint a károkozást általában szervezeten követik el, s a ron-
gálók - akik többnyire huszonevesek - előre kieszelt, több
napra, sőt hétre szóló éjszakai program alapján „dolgoznak”,
a vizsgálati jegyzőkönyvek tanúsága szerint egyetlen esetben
sem azért fosztották ki a perselyeket, mert a tetteseknek
pénzre volt szükségük, hanem - amint mondták - szórakozás-
ból, unalomból, „ki, ha én nem?”, alapon vagánykodtak. /mti/
--

- 10 -

NA

bb 13. notórius csaló - ötévi szabadságvesztés

i bc/gg hi bsz La

1970. július 16.

Lászka Lajos, 42 éves foglalkozás nélküli, sajópuspöki
lakos az ország különböző helységeiben sorozatosan követett
el bűncselekményeket. többnyire külföldi csomagokról szóló
mesével vezette félre a hiszékeny embereket. a módszere az
volt, hogy kapuk alatti névtáblákról többek között feljegyez-
te kisiparosok, fogorvosok, fogtechnikusok neveit, majd fel-
kereste őket, s előadta, hogy rokona a vámhivatalnál dolgo-
zik, maga pedig keresetkiegészítésképpen a nyári hónapokban
külföldi csomagok házhoz szállításával foglalkozik. együt-
tal azt is „közölte”, hogy a címzetteknek melyik külföldi
városból ki küldött csomagot, továbbá, hogy a vámilleték nagy-
részét a feladó rendezte, így itthon a csomag értékéhez vi-
szonyítva csak jelentéktelen illetéket és kisösszegű szállí-
tási díjat kell fizetniük. hogy szavainak nagyobb hitelt ad-
jon, egyik vidéki postahivatalban vámárnyilatkozat-nyomtat-
ványt vásárolt, s több alkalommal ezt is felhasználta. sok
személyt jelentékeny összeggel csapott be ily módon, bár vol-
tak olyanok is, akiknél nem ért el eredményt. ezen kívül kis-
iparosoktól bundákat, fényképezőgépet, ktsz-tól fehérneműt
csalt ki. a notórius csaló több alkalommal szállodákban szállt
meg, s onnét fizetés nélkül távozott.

a fővárosi bíróság Lászka Lajost - figyelembe véve, hogy
korábban többször megbüntették - jogerősen ötévi szabadság-
vesztésre ítélte. /mti/

--

- 11 -

NA

bb 14. a képzőművészet legbőkezűbb mecénása: az állam -
évente 8 millió forint értékű vásárlás

1 fe/mm/ny hi -cz 1970. július 16.

képzőművészetünk helyzetét, fejlődését elemzi a művelődésügyi minisztérium most elkészült felmérése. ezzel kapcsolatban az illetékesek az mti munkatársának elmondták: az utóbbi négy esztendőben jelentős képzőművészeti alkotások születtek, s a fejlődés leglényegesebb vonása, hogy számottevően megnőtt a társadalom érdeklődése és egyben igénye is a művészetek iránt. az utóbbi időszakban országsszerte mintegy 600 új, művészi szobrot, emlékművet állítottak fel a közterületeken és egyéb helyeken, továbbá mintegy 300 festészeti és iparművészeti alkotással - közöttük igen sok, épületet díszítő festménnyel - gazdagodott az ország. általános szokássá vált, hogy a jelentősebb történelmi és politikai évfordulók megünneplését képzőművészeti kiállítások megnyitásával, szobor- és emlékművek avatásával kötik össze. nemzetközi vonatkozásban pedig a magyar művészet iránti elismerést fejezte ki a budapesten nemrégiben megtartott nemzetközi műtörténet-sz-kongresszus. mindez azt mutatja, elérkezett az idő, hogy hazánk is felsorakozzék a nemzetközi képzőművészeti seregszemléket rendező országok sorába.

a minisztérium jelentéséből az is kitűnik, hogy az 1968-ban egyesített művészeti alap mintegy 2.600 képző-, ipar- és fotóművészt tömörít, s a bevezetett egységes segélyezési rendszer megnyugtatóan biztosítja a művészek zavartalan alkotó tevékenységét. az állam bőkezű mecénása a képzőművészetnek: évente mintegy 8 millió forint értékben vásárolt művészi alkotásokat. a kulturális alap és a járulékos rendszer gyakorlati alkalmazása lehetővé tette egy sor jelentős alkotás, művészi kiadvány és kiállítás megvalósítását. a közelmúltban bevezetett új szerzői jogi törvény képzőművészeti vonatkozásban is kedvezően érezteti hatását. egyébként a képző- és iparművészeti alkotások iránt megnyilvánuló élénk kereslet - s ez mindinkább társadalmi igényé válik - hűen tükröződik a művészeti alap boltlátozatának forgalmában is: 1966-hoz képest az elmúlt évben - azonos árszínvonal mellett - mintegy 30 százalékkal több művészeti alkotást vásároltak.

/folyt köv/

-12-

8.10/ny

Tb1015

bb 14. / a képzőművészetfolyt/ny

a minisztériumban elmondták azt is, hogy a képző- és iparművészeti lektorátus jóváhagyásával az ország területén - a képcsarnok, az egyetemek, a tervező intézetek és a múzeumok rendezésében - az elmúlt négy évben 1942 kiállítást láthatott a közönség, s a tárlatok száma évről-évre növekszik. külföldön az utóbbi négy évben 217 magyar képzőművészeti tárlat nyílt, míg idehaza csaknem ugyanennyi - pontosabban 214 - külföldi kiállítást láthattak az érdeklődők.

a képzőművészet iránti növekvő érdeklődést végül jól példázák a következő adatok is: négy évvel ezelőtt hazánk minden ezer lakosa közül 74 kereste fel a tárlatokat, tavaly már 83; s a kiállítási intézmények és a múcsarnok által megrendezett tárlatok látogatóinak száma ugyanebben az időszakban mintegy százezerrel növekedett. /mti/

--

v
bb 15. csirkék fólia alatt

vid/kz/ny hgy

1970. július 16.

a celldömölki sághegyalja tsz-ben egy száz férőhelyes tehénistálló padlásterét átalakították csibenevelővé. ötletes újítással nem a hagyományos nádpadló és vakolat szigetelést alkalmazták, ami mintegy négyszázezer forintba került volna, hanem - szigetelő légréteg meghagyásával - fóliát húztak a tető alá. ezzel az eljárással 400 ezer forint helyett tízezer forintból oldották meg az átalakítást. a tetőtérben egy-egy turnusban tízenkétezer, egy év alatt 48.000 hushibrid csirkét nevelnek 1.30 kilógrammos súlyúra. /mti/

--

bb 16. összeírják a gyümölcsfákat

i os/tné/ny ie hgy

1970. július 16.

a központi statisztikai hivatal mezőgazdasági főosztályának irányításával budapesten teljeskörű, tolna megyében pedig reprezentatív jellegű gyümölcsfa összeírás kezdődött.

/folyt köv/

-13-

8.15/ny

Tb1015

bb 16. / összeírjákfolyt/ny

az augusztus 20-ig tartó összeírás során az alma-, körte,- csersznye,- meggy,- szilva,- kajszí,- őszibarack,- birs,- mandula,- dió és gesztenyefák számát állapítják meg, a bogyós gyümölcsüeknél - köszméte, ribizke, málna és szamóca - a beültetett terület nagyságát mérik fel. egy-egy számláló biztos, mintegy 800-1000 telken írja össze az adatokat; budapest külterületén számláló brigádok végzik az összeírást. a fővárosban előrelát-hagólag mintegy 3 millió gyümölcsfa összeírására kerül sor. tolna megyében 38 község gyümölcsfa állományának adatait gyűjtik össze.

az ország gyümölcsfa állományát a felszabadulás óta mindössze egy alkalommal, 1959-ben írták össze. ez az adatfelvétel tulajdonképpen még a gyümölcstermelés kisüzemi viszonyairól adott képet. az összeírás óta azonban a gyümölcsfák állományban és a gyümölcsösök üzemi viszonyaiban lényeges változások történtek. a második ötéves terv telepítési programja során az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek mintegy 100 ezer katasztrális hold új gyümölcsöszt ültettek. becslések szerint a gyümölcsfák száma az 1959 évi 88 millióról mintegy 95 millióra nőtt s az állomány fajok szerinti összetétele is jelentősen módosult. a változások pontosabb megállapítása miatt, továbbá a következő évek termelési és értékesítési koncepcióinak összeállításához mindinkább nélkülözhetetlen, hogy az ország gyümölcsfáinak számáról, fajonkénti megoszlásáról éskoráról legalább megyei, az árutermelésnél döntő jelentőségű nagyüzemi gyümölcsösök esetében pedig részletes adatok álljanak rendelkezésre. ezért a központi statisztikai hivatal 1971-ben az egész ország gyümölcsfa-állományának újbóli - a nagyüzemi gazdaságokban teljeskörű, a házikertekben és a szőlők között pedig részleges, reprezentatív - összeírását tervezi. a mostani felmérés ennek előkészítése. /mti/

..-

bb 17. július közepén még érezteti hatását a piacokon a késői kítavasodás

1 jf/tr/ny la

1970. július 16.

július közepén a piaci ellátás napról-napra változik, az árak is eléggé ,, mozognak,, ; a mezőgazdászok szerint még mindig érezteti hatását a hosszúra nyult tél és a késői kítavasodás. az elmúlt héthez képest olcsóbban lehet megvásárolni a sárgarépat, a gyökérzöltséget és emellett még a főzőtököt, valamint a burgonyát. a zöldpaprika és a paradicsom - nem véletlenül éppen a legmelegigényesebb növényi kultúrák - ára azonban továbbra is magas. a zöldpaprika kilogrammonkénti ára 20-32 forint között váltakozik. a hegyes erőspaprika kilóját pedig 15 - 25 forintért mérik.

/folyt köv/
8.30/ny

-14-

Tol1015

bb 17. / július közepénfolyt/ny

a változékony időjárás ellenére több nyári burgonyát hoztak fel a piacokra. az áru legnagyobb része fehér és sárga fajtájú volt. a gül- és a rózsakrumpli ára némileg csökkent. főzöhagymából is több érkezett vidékről, egyes piacokon már különként árusítják. a lila csemege-hagymát csomónként 1.40 - 2 forintért mérik. a fejes káposztából általában van elegendő, az áru minősége azonban romlott. kelkáposztából időszakos a hiány, főképpen azért, mert vidékről egyre-másra jelentős féreg-kártételt jelentenek. emiatt a kel meg is drágult. a zöldborsó idénye lefutott, a felhalmozott készlet napról-napra csökken és ennek megfelelően alakul az ár is. uborkából még mindig nagyobb a kereslet a kínálatnál, a hét végére, illetve a jövő hét elejére azonban már nagyobb szállítmányokat várnak. arra lehet számítani, hogy az ár rövidesen csökken majd.

a gyümölcsök közül a sárgabarackból, a nyárikörtéből és az őszibarackból egyre nagyobb tételek kerülnek a vásárlókhoz. legnagyobb részük jóízű, és szépen fejlett. /mti/

..-

bb 18. mozgósítható véréadó-gárda - növekszik a rendszeresen vért adók aránya - a vöröskereszt főtitkárhelyettesének nyilatkozta

1 gy/tr/ny hi la

1970. július 16.

a husz éve fennálló véréadómozgalom eredményeiről és a fejlődés új szakaszáról tájékoztatta az mti munkatársát dr. soóky lászló, a magyar vöröskereszt főtitkárhelyettese. elmondta, hogy a gyógyítást, az életmentést szolgáló emberbaráti mozgalom szintje az egész társadalomra kiterjed, s évről-évre figyelemreméltó eredményeket ér el. tavaly például az ország városaiban, megyéiben, falvaiban élő donorok három és félszer annyi vért adtak, mint 5-6 évvel ezelőtt. biztatóak az ideai eredmények is: a vérelátó alközpontok, illetve állomások az év első felében a tervezettnél hat százalékkal több vért gyűjtöttek össze, végeredményben az egész évben szükséges mennyiség 53 százalékát biztosították.

/folyt köv/

-15-

8.35/ny

Tol1015

bb 18. / mozgósítható.....folyt/ny

különösen jó eredménynek számít a téritésnélküli véradás szinte általános elterjedése: tavaly az összegyűjtött vérmennyiségnek már mintegy 80 százalékát minden ellenszolgáltatás nélkül adták az emberek. az idei első félév tapasztalatai szerint örvendetesen növekszik az évenként ismétlődően vért adó donorok száma, akiknek aránya ma már eléri az összes véradók 66 százalékát. a mozgalomban jelentős számban vesznek részt a 18-25 év közötti fiatalok, a téritésnélküli adott vérmennyiség 25 százaléka tőlük származik. élen járnak a fegyveres testületek tagjai is, náluk 18 százalékos az arány. egyes megyék különösen kiemelkedő eredményeket értek e; például csongrád, fejér, komárom, nógrád, pest, somogy és szolnok megye.

amint a főtitkárhelyettes elmondta, az eddig elért szép sikerek ellenére van még bőven tennivaló. egyik fő feladat például a folyamatos vérellátás biztosítása. vidéken a vérvétel általában egyenletes, budapesten azonban - bár fokozatos javulás van itt is - az év elején, valamint a nyári hónapokban ez még nem eléggé biztosított. egyébként a vérigény országsszerte növekszik, például budapest kórházai, sebészeti klinikái az országosan összegyűjtött vérmennyiségnek jelenleg már körülbelül az egyharmadát használják fel.

- igen sok olyan betegség van, amelynek gyógyításához friss vérre, vagy a vérnek meghatározott alkotóelemére van szükség - hangsúlyozta a főtitkárhelyettes. az ilyen igények kielégítése megköveteli, hogy szükség esetén azonnal mozgósítható véradó gárda álljon rendelkezésre. ezt a törekvést segíti elő egyes gyárak dolgozóinak a kórházakkal kötött szerződése; a fővárosban eddig 18 gyár dolgozó kötöttek szerződést véradásra, különféle egészségügyi intézményekkel. vidéken baranya, bács- kiskun, hajdu, győr, szolnok, vas és veszprém megyében születtek figyelemreméltó eredmények ilyen vonatkozásban. ennek a fokozatosan kibontakozó, ugynevezett behívásos véradó-mozgalomnak további előnye, hogy ilyen módon a vérellátó alközpontok rendelkezésére állnak olyan különleges vércsoportú donorok is, akiknek ,, ritka vére,, sok esetben életmentő lehet.

befejezésül a főtitkárhelyettes elmondta, hogy véradásra általában 18 és 60 év közötti személyek jelentkezését fogadják el, s vérvétel előtt minden donort orvos vizsgál meg. egyébként az évente többszáz ezer embert érintő, véradás előtti alapos vizsgálat lényegében szűrővizsgálatnak is megfelel, s ilyen szempontból is jó szolgálatot tesz - fejezte be tájékoztatóját dr. soóky lászló. /mti/

8.50/ny

-16-

bb 19. pécs új városi ,, zajforrása,,: a vadgerle

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.

hajnalban harsog az egész belváros pécsett: a gerlek bugása hovatovább elviselhetetlenné válik az itt lakók számára. az ugynevezett balkáni vadgerle rendkívüli módon elszaporodott a mészekaljai városban. mindenhová befészkelte magát, sok helyütt még a verebeket is elüldözte. a belváros öreg házai, főleg a nagy padlásteretek ideális otthont nyújtanak a gerlecsaládoknak.

az ornitológusok véleménye szerint a balkáni vadgerle csakis más élőlények - elsősorban más madarak - rovására szaporodhatott el ilyen mértékűen, márpedig a természet valami módon előbbutóbb helyreállítja a biológiai egyensúlyt. /mti/

bb 20. belváros rekonstrukció szombathelyen

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.

szombathely belvárosában nagyszabású rekonstrukciót hajtanak végre. a régi, bonyolult utcahálózatot a mai kor követelményei szerint átépítik, s az apró házak helyett a 65.000 lakosú város képébe illő épületeket emelnek. az isis szálló, a bartók béla zeneiskola és a gyöngyös áruház után felépült a környék legmagasabb, 15 szintes lakóháza, amelynek alsó két szintjén a megyei könyvtár kap helyet.

a köztársaság térről új utcát nyitnak a város nyugati részébe. az utca elején épül fel az új városháza. a kőszegi utca lebontott öreg házai helyén filmszínházat emelnek. a területen most régészek dolgoznak, mivel feltehetően itt értékes leleteket rejt magában a föld. a mozi közelében bevásárló utca létesül. otp székház, öröklakások is helyet kaptak a megfiatalodó belvárosban.

a régi üzletek portálját átépítik. a városrész csaknem ötven boltjának nagyrésze már áttesztelt a ,, kozmetikázáson,,.

a világhírű isis szentély és mellette a jupiter-dolichenus kultusz emlékeinek bemutatására a jelenleginél szebb és nagyobb romkertet alakítanak ki és új bejáratot képeznek ki./mti/

9.17/ny

-17-

bb 21. reprezentatív felmérés módon a mezőgazdasági dolgozók társadalmi, politikai, világnézeti helyzetéről, élet- és munkakörülményeiről

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.á

fejér megye harmadik ipari központjában, a móri járásban, a járási pártbizottság munkatársai reprezentatív felmérést végeztek annak megállapítására, milyen a mezőgazdasági dolgozók társadalmi, politikai, világnézeti helyzete, hogyan alakultak élet- és munkakörülményeik. négy gazdaságban - a móri kossuth, a pusztavámi salla, a nagyvelegi szabadság tsz-ben, valamint a móri

állami gazdaságban összesen 150 mezőgazdasági dolgozót kérdeztek meg.

a jelentés megállapítja, hogy a járásban a termelőszövetkezetek átszervezését követő időben jelentős politikai, társadalmi átalakulás kezdődött. megváltozott a családok összetétele: csaknem minden családban van bányász, ipari szak- vagy betanított munkás, valamint mezőgazdasági dolgozó. az elmúlt nyolc évben a mór környéki iparosodás komoly szívó hatást gyakorolt a mezőgazdaságra. a mezőgazdasági dolgozók száma az utóbbi 8.1 százalékkal csökkent. megváltozott a közös gazdaságokon belül a foglalkoztatottság is. 23 százalékkal csökkent a növénytermesztésben dolgozók, s 37 százalékkal nőtt az állattenyésztésben tevékenykedők száma. a munkavándorlás viszonylag magas volt: tavaly 593-an léptek ki a különböző mezőgazdasági üzemekből. a vándorlást bizonyos mértékig csökkentette az új tsz- törvény megjelenése, s a közös gazdaságok saját hatáskörükön belül is különböző kedvezményekkel igyekeznek megtartani dolgozóikat. mint a jelentés megállapította, a vizsgált gazdaságokban és a járás egész területén gond a mezőgazdasági szakmunkáshiány.

1 időben

a politikai munka nem mindenütt kielégítő a járás területén. egyetlen üzemi kisz alapszervezet működik, s a dolgozóknak csupán 3.9 százaléka párttag. a kultúra és művelődés terén is sok a kívánivaló. hat klubkönyvtár, egy járási művelődési ház és egyetlen kisz klub működik a járásban. a nem kielégítő technikai eszközök miatt a népművelést kénytelenek „járáson kívülre”, vinni. színház és tárlatlátogatásokat szerveznek. a rádió és televízió előfizetők száma magas, s minden családhoz jár valamilyen napilap.

a mezőgazdasági dolgozók munka- és életkörülményeit vizsgálva megállapították, hogy az erdő- és állami gazdaságokban általában napi 7-9 órát dolgoznak, de a tsz-ekben, különösen a csucs-időszakban még mindig gyakori a tizenöt-tizenhét órás munkanap. az átlagjövedelem négy év alatt 36.2 százalékkal nőtt, de még így is alatta marad a megyei átlagnak. / mti/

9.43/ny

-18-

Tó 10¹⁵

bb 22. péter jános külügyminiszter

mm/ny hgy

1970. július 16.

táviratban üdvözölte nguyen duy trinh-t, a vdk külügyminiszterét 60. születésnapja alkalmából. /mti/

..-

bb 23. kikötöttek a szegedi uszók házak

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.

a „szőke tiszta”, hajószállító után csütörtökig sorra kivonultak a szegedi tiszapartira az árvíz miatt a tápéi téli kikötőbe szorult uszók házak, csónakgarázsok, kishajók. az „odeszsa”, a „kérész”, a „tiszavirág”, nevű kis motoroshajók kirándulókat szállítanak, a három uszók ház pedig a partfürdő megnyitásáig strandolási lehetőséget nyújt. az újjáalakított, át-festett, kibővített uszók házakban 3000-en strandolhatnak. a csónakgarázsok sorát rövidesen új, modern, emeletes garázs bővít. /mti/

..-

bb 24. odaítélték a szegedi kirakatverseny díjait

vid-ká szb gyhgy

1970. július 16.

szegeden immár hagyományosak a szabadtéri játékokkal egy időben megrendezett kirakatversenyek. az idei vetélkedőn 29 szegedi üzlet, illetve 40 fővárosi, szegedi és más vidéki kirakatrendező vett részt. a zsűri döntése alapján odaítélt díjakat és az ezekkel járó összesen 11 000 forint jutalmat csütörtök délelőtt a szegedi városi tanács vb termében farsang lászlóné a tanács kereskedelmi osztályának vezetője nyújtotta át a nyerteseknek. a legszebb kirakatok között szerepel a képcsarnok vállalat kárász utcai kirakata és a centrum áruház egyik kirakata. mindkét helyen ötletesen kapcsolták össze az áruk és a szabadtéri játékok propagandáját. /mti/

..-

bb 25. véglegesen helyreállították a szamos megrongálódott gátjait

vid-ká szb hgy

1970. július 16.

két hónappal a szamosi árvíz katasztrófa után véglegesen helyreállították a folyó megrongálódott, átszakított és átvágott gátjait. a munkálatokat már a nagy árvíz elvonulása után megkezdték, de az erősen felázott talaj és az újabb árhullám miatt csak ideiglenesen javították meg azokat. /folyt.köv./

10.52/szb

-19-

Tó 12⁰⁰

bb 25. /véglegesen... 1. folyt./-szb

csak ezt követően kezdhették meg a végleges helyreállítást. ehhez majdnem nyolcvanezer köbméter földet használtak fel.

befejezték az árvízvédekezéshez felhasznált anyagok visszamentését is. nagymennyiségű földet, fáklyát és mintegy hét-százézer homokzsákot gyűjtöttek össze. együttes értékük 8-10 millió forint.

hozzálátottak a partvédő berendezésekben, műtárgyakban keletkezett károk felméréséhez, helyreállításához. ez a munka hosszabb időt vesz igénybe. /mti/

-. -

bb 26. gépkocsi és kisvasut karambolja dombóvárrott

vid-ká szb hgy

1970. július 16.

dombóvárrott özvegy békei Lajosné, a helyi kórház dolgozója szerdán délután gépkocsijával belehajtott a város szélén az országutat átszelő gazdasági kisvasut diesel-mozdonyába. a gépkocsit a mozdony a vasuti töltés melletti árokba sodorta. a mozdony az összeütközéstől kilygott. özvegy békei Lajosné könnyekben megsérült, mellette ülő három éves kislányának az ijedtségen kívül semmi baja nem történt. a gépkocsiban mintegy 30 000 forint értékű kár keletkezett. a mozdonyt, amelyet kisebb károsodás ért, két vontatógéppel helyezték vissza a sínekre. /mti/

-. -

✓ kisiklott

bb 27. megnyílt a 6. dunántúli analitikai konferencia - 170 vegyész tanácskozik pécsen

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.

a magyar tudományos akadémia pécsi akadémiai bizottsága és a magyar kémikusok egyesületének helyi csoportja július 16 és 18 között pécsen rendezte a 6. dunántúli analitikai konferenciát, amelyen 170 budapesti és vidéki vegyészmérnök és technikus vesz részt.

/folyt köv/

20.55/ny

Ts 12⁰⁰

-20-

bb 27. /megnyíltfolyt/ny

a három napos kémikus tanácskozás csütögtökön a tudomány és technika házában nyílt meg. a konferencia bevezető eseményeként átadták az elméleti és gyakorlati kutatómunka elismerésére négy évvel ezelőtt alapított dunántúli analitikai díjakat. ezúttal Flóra Teréz, a nehézipari kutató intézet vegyészmérnöke, a termikus analízis területén elért eredményeiért és küttel dezső, szombathelyi gyógyszerész, gyógyszeranalitikai tevékenységéért nyerte el a kitüntetést.

a dunántúli vegyészek fórumán félszáz előadás hangzik el. témájuk igen széleskörű, kiterjed a vegyipar, a gyógyszeripar, az élelmiszeripar termelésének és az ehhez szükséges kutatásoknak analitikájára.

a központi téma, amelyet az első nap vitára bocsátottak: a hazai analitikai vegyszer minőségi és ellátási problémája. az analitikában ugyanis mind pontosabb eredményekre törekednek a kémikusok. az anyagok elemzéséhez, a kisegletekhez pedig mind nagyobb tisztaságu vegyszerekre van szükség.

a konferencia ideje alatt a mecseki ércbányászati vállalat kísérleti, kutatási és automatizálási üzeme bemutatja új nukleáris műszerkonstrukcióit, valamint az üzemben előállított nagy-tisztaságu ritkaföldfém vegyületeket. a reanal finomvegyészgyár pedig állandó tájékoztató szolgálatot tart. /mti/

-. -

bb 29. tető alá került nagykanizsa első 13 emeletes lakóháza

vid/ká/ny hgy

1970. július 16.

a délnyugati országrész legnagyobb településén, nagykanizsán megkezdődött a közép-magas házépítési program. a városfejlesztési terv szerint a közép-magas házak egész sorát építik fel a következő években. a program keretében tető alá került nagykanizsa első 13 emeletes lakóháza, amelyben csaknem 100, különböző nagyságu lakást alakítanak ki. ez lesz egyébként a város első olyan lakóépülete, amely házi telefont is kap. /mti/

-. -

-21-

11.05/ny

Ts 12⁰⁰

bb 28. jugoszláviai vendégszereplésre utazott a somogyi pedagógus kórus

vid/ká/ny hgy 1970. július 16.

a somogyi pedagógus férfikar csütörtökön jugoszláviai vendégszereplésre utazott. tizenhat kórusmüből és kiegészítő számokból álló műsorukat két alkalommal mutatják be bjelováron és zágrábban. /mti/

.-.

bb 30. automata gépek a zalaai butorgyárakban

vid/ká/ny hgy 1970. július 16.

a zalaai helyiipari kiállításon és vásáron szereplő két zalaai butorgyár, a zalaegerszegi zala butorgyár és a nagykanizsai kanizsa butorgyár vezetői szerdán és csütörtökön sajtó- és szakmai bemutatót tartottak. a gyárak vezetői elmondták, hogy a következő években tovább növelik a zalaai butoripar termelését. a kanizsa butorgyár folyamatban levő beruházásai révén 1975-re évi 450.000.000 forint értékű butort állít elő, a zala butorgyár pedig 105.000.000 forintos beruházással csaknem félmilliárd forintba növeli éves termelését. olyan automata gépeket állítanak munkába, amelyek alkalmazásával a jelenlegihez képest megháromszorozódik a gyárban a termelékenység. /mti/

.-.

bb 31. vásárnapotár 1971-1972-re - magyar kiállítások, gazdasági napok Európában és a tengeren túl

i sz/mm/ny ie hgy 1970. július 16.

a minisztertanács legutóbbi ülésén jóváhagyta az 1971 és 1972. évi hivatalos külföldi kiállítási programot. a két éves vásárnapotár szerint Magyarország az eddiginél több nemzetközi gazdasági eseményen, vásáron és önálló külföldi kiállításon jelenkezik, mivel a vásárok, kiállítások egyre fontosabb szerepet töltenek be a piaci kapcsolatok ápolásában, az árucseréfor-galom növelésében, a gazdasági, kereskedelmi, műszaki információk közvetítésében.

/folyt köv/

-22-

11.35/ny

Tó1350

bb 31. / vásárnapotárfolyt/ny

a hungexpo rendezésben hivatalos magyar kiállítás az idei harminchéttel szemben a jövő évben n és 1972-ben 41-41 helyen lesz. ezek többsége nemzetközi vásár. felvonják a magyar lobogót a szocialista országokban sorra kerülő valamennyi nemzetközi vásáron. az 1971 évi vásárprogram másik jellemző vonása, hogy a vállalatok piaci érdeklődésének megfelelően gyarapodott a tengerentúli rendezvények száma. Európán kívül 19 helyen szerepelnek majd magyar áruk. legosban és marokkóban önálló magyar kiállítás lesz és helyet kapnak a magyar ipari termékek, beruházási javak, a karachiban rendezendő nemzetközi vásáron is.

a kiállítók a külföldi kiállításokon tovább akarják növelni a kereskedelmi és propaganda munka hatékonyságát. az árukiállításokhoz marketing- akciók csatlakoznak és nagyobb, központibb helyet kapnak az exportra szánt gépipari gyártmányok. az eddiginél több helyen lesz információs iroda, többek között az accrai, a kairói, a tuniszi, a vancouveri és a kinshasai vásáron, ahol a szakemberek a magyarországi üzletkötések lehetőségeiről adnak tájékoztatást és az érdeklődők rendelkezésére bocsátják különböző gyártmányok műszaki leírását.

a vásári programot gazdagítja a magyar hetek sorozata. a tervek szerint a jövő évben bordeaux-ban és finnországban kerül sor magyar hetekre. a magyar kereskedelmi kamara szervezésében műszaki tudományos, illetve gazdasági napokat készítenek elő a német demokratikus köztársaságban, kanadában és olaszországban. magyar mezőgazdasági dokumentációs kiállítás kap helyet a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium szervezésében az ujvi-

déki vásáron, továbbá a lipcse-markkleebergi és az erfurti kiállításokon.

az 1972 évi kiállítási program szerint önálló magyar kiállítást szándékoznak rendezni mexikóban és colombóban, magyar hetet tartanak tokióban, és bejrutban. bemutatkozik külkereskedelmünk új delhi-ben az ensz védnöksége alatt megrendezendő harmadik ázsiai vásáron és jelentkezik lényegében mindazokon a vásárokon, amelyeken már hagyományos résztvevőnek számít. /mti/

.-.
-23-

11.45/ny

5

Tó1350

bb 32. megnyitották a balatoni nyári egyetemet

vid/kz/ny hgy 1970. július 16.

Ünnepélyesen megnyitották csütörtökön veszprémben a balatoni nyári szabadegyetemet. megjelent az ünnepi megnyitón a hazai tudományos élet több kiválósága, ott voltak a megye és a város vezetői.

a soknemzetiségű hallgatóság előtt dr. polinszky károly, művelődésügyi miniszterhelyettes mondott beszédet. a miniszterhelyettes, mint a szabadegyetem első igazgatója, a veszprémi vegyipari egyetem egykori rektora személyes tapasztalataiból méltatta a nyári balatoni kulturális eseményt. az időn - mint mondotta - sorrendben a 13. kurzus hallgatóit fogadták, s közöttük szép számmal vannak olyanok, akik a szomszédos és távoli országokból már több alkalommal vettek részt a nyári egyetemen. ez ismét a mellett szól, hogy a nyári egyetemnek jó híre van külföldön, a kurzusokon résztvevő hallgatók, akik közül legtöbben megtanulták a nyelvünket is, igaz barátai a magyar népnek.

a megnyitóbeszéd után dr. vonsik gyula a tit főttkára tartott előadást hazánk gazdasági, politikai és kulturális életéről.

a szabadegyetemnek 8 országból több mint 100 külföldi hallgatója van, köztük amerikaiak, olaszok és nszk-beliek. a legnépesebb csoportot - 53 hallgatót - a német demokratikus köztársaságból fogadták. először vesznek részt a nyári egyetemen szovjet vendégek.

a szabadegyetem kéthetes programjában 10 előadás hangzik el a balaton nevezetességeiről a vidék kulturájáról. a hallgatók több kiránduláson vesznek részt és ellátogatnak a fővárosba is. /mti/

--

bb 34. tartuba utazott a veszprémi liszt ferenc vegyeskar

vid/kz/ny hgy 1970. július 16.

csütörtökön veszprém testvérvárosába, a szovjetunió észt szocialista köztársaságában lévő tartuba utazott a veszprémi liszt ferenc vegyeskar. a kórus, kollár kálmán karnagy vezényletével előreláthatólag tallinnban és tartuban vendégszerepel. bartók és kodály szerzeményeket ad elő. résztvesz az észt kórusok hangversenyén. /mti/

12.08/ny

--
-24-

To 1350

bb 33. hazaérkezett a kndk-ból a főváros küldöttsége

t gj szb hi 1970. július 16.

csütörtökön hazaérkezett az a delegáció, amely kőmives istvánnak, a fővárosi tanács vb. elnökhelyettesének vezetésével, a phenjani népi bizottság elnökének meghívására a koreai népi demokratikus köztársaságban járt. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent a fővárosi tanács több vezető munkatársa, s jelen volt li dong szon, a kndk budapesti nagykövete.

kőmives istván az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondta:

- küldöttségünk a phenjani népi bizottság tavalyi látogatását viszonzta. egyébként ez volt az első alkalom, hogy a főváros képviselői a koreai népi demokratikus köztársaságban jártak. utunk célja az volt, hogy erősítsük, szélesítsük kapcsolatainkat, s megvizsgáljuk együttműködésünk további lehetőségeit. a két főváros barátsága folytatódik majd: a phenjani népi bizottság meghívta fővárosunk vezetőit, hogy a jövő évben ismét látogassanak el a kndk-ba. ennek a meghívásnak is készséggel, nagy örömmel teszünk majd eleget. ami pedig phenjani tartózkodásunkat illeti, csak kellemes élményekről számolhatunk be. mindenütt meleg barátsággal fogadtak bennünket, li szang szon, az ottani népi bizottság elnökhelyettese részletesen tájékoztatta delegációnkat fővárosunk vezető testületének szervezetéről, tevékenységéről, a szakágazatok munkájáról. küldöttségünket fogadta dzong dzun thek miniszterelnökhelyettes is. phenjanban nagygyűlést rendeztek tiszteletükre, továbbá bemutatnak több üzemet, gyárat, kulturális létesítményt. bárhol jártunk, mindenütt nagy szívéllyességet tapasztaltunk, a kndk lakosai meleg szavakkal emlékeztek meg arról a baráti segítségről, amelyet hazánk népe az amerikai imperialisták ellen harcoló koreának az 1950-53 közötti években nyújtott. /mti/

--

12.15/szb

-25-

To 1350

bb 35. megszűnt a puposszonyug invázió - kétezerháromszázan szorultak orvosi kezelésre

vid-kz szb hgy

1970. július 16.

az árvíz idején egy korábban ismeretlen veszedelmes szunyogfajta, az úgynevezett puposszonyog, jelent meg a közép-tiszavídekén. csapatokba verődve főként a reggeli és esti órákban támadtak, az emberen és állaton egyaránt kellemetlen, fájdalmas csipéseket okoztak. csipéseik nyomán erős helyi bőrgyulladásos, vizenyős, lobos beszűrődések keletkeztek, de levertséget, hidegrázást és lázt is okoztak.

a veszedelmes szunyogok megjelenése után a köjál széleskörű védekezést rendelt el. a tiszamenti településeken nagyarányú vegyszeres szunyogirtást végeztek. a védekezők munkáját segítette az a kedvező körülmény is, hogy a tiszta vízállása rohamosan apadt, az árterekről visszahúzódott a víz, így a puposszonyogok kedvenc tanyázó helyei megszűntek. a gyors beavatkozás ellenére is szolnok megye tiszamenti településein kétezerháromszáz ember fordult orvoshoz a puposszonyog csipések okozta kellemetlenségek miatt. közülük százötven személyt vettek táppénzállományba. jelenleg az ártéri csipősszonyogok ellen van folyamatban irtóhadjárat, mivel ez a „hagyományos”, szunyogfajta még most is nagy csapatokban rajzik a vízmentí területeken. /mti/

--

bb 36. tűz pécsett - több mint 200 000 forint értékű oszlop elégett

vid-kz szb hgy

1970. július 16.

veszedelmes tűz keletkezett szerdán este, kilenc óra után pécsett, a posta vasutállomás melletti szabadtéri rakterületén. eddig ismeretlen ok miatt kigyulladt az ott tárolt faanyag. a bitumennel átítatott, száraz oszlopok óriási lánggal égtek, az egész városrészt megvilágították. az oltásra riasztott pécsi és komlói tűzoltók két órás megfeszített munkával lettek csak urrá a vészen. mindenekelőtt a tűz körülhatárolására összpontosították a védekezést, hogy a széles időben megakadályozzák a lángok tovaterjedését, megóvják a közeli raktársort, a bennük levő értékeket. éjjél felé járt az idő, mire a tüzet eloltották. a posta kára súlyos: 210 000 forint értékű faanyag vált a tűz martalékává, ebből 170 000 forint értékű oszlop importfa volt.

a tűz keletkezésének felderítésére és a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

--

12.45/szb

-26-

Tó 1300

bb 37. egy marék föld a szovjet hősök sírjáról - szverdlovszkba

t fe szb -cz

1970. július 16.

a szovjetunió egyik távoli városából, az urálban levő szverdlovszkból nemrég kérés érkezett budapestre: a magyarországi felszabadító harcokban hősi halált halt, s budapesten nyugvó szovjet katonák sírjáról egy-egy marék földet juttassanak el a szovjet város muzeuma részére.

csütörtökön a kerepesi temetőben levő szovjet emlékműnél katonai tiszteletadás mellett urnába helyezték a hősök sírjáról vett földet, amelyet a közeljövőben magyar küldöttség ad át szverdlovszk város muzeumának.

a kegyeletos ünnepségen részt vettek a budapesti pártbizottság, a kisz budapesti bizottsága, a magyar-szovjet baráti társaság, a partizánszövetség, a magyar néphadsereg, valamint a viii. kerületi párt-, állami és társadalmi szervezetek képviselői. ott volt sz.sz. szatucsin, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa, valamint a hazánkban állomásozó szovjet csapatok parancsnokságának több magasrangu tisztje.

a szovjet hősi emlékmű előtt, vörös drapériával borított emelvényen - amelynek két oldalán diszörség sorakozott fel - helyezték el az urnát. a szovjet és a magyar himnusz elhangzása után dr. sós györgy rendőr-vezérőrnagy, a partizánszövetség al-elnöke mondott beszédet. emlékeztetett arra, hogy több mint háromezer szovjet hősi nyugszik magyar földben. városainkban és falvainkban emlékművek hirdetik dicső tetteiket, sírjaikat a szeretet és a hála virágai borítják. hirdesse ez az urna is a szverdlovszki muzeumban a budapest felszabadításáért elsett szovjet katonák emlékét és azt, hogy hazánk és budapest népe sohasem felejtí el azt az áldozatot, amelyet a szovjet nép fiai szabadságunkért hoztak - mondotta.

a szovjet hősök sírjáról somogyi miklós, az mszmp központi bizottságának tagja vett földet, amelyet a kivonult diszegység ösztüzétől kísérve helyeztek el a herendi porcelángyárban készült diszes urnába. a kegyeletos ünnepség az internationalé hangjaival ért véget. /mti/

--

13.03/szb

Tó 1400

-27-

bb 38. időjárásjelentés

ny- cz

1970. július 16.

a meteorológiai intézet jelenti július 16-án csütörtökön 12 órakor:

szokatlanul hűvös marad az idő

az atlanti-óceán térségében valamint kelet-európa fölött kifejlődött élénk déli áramlás nagytömegű meleg levegőt szállított észak felé. az ennek megfelelő északi ellenáramlás ugyanakkor nyugat- és közép-európa térségébe előbb északnyugati, később északi szellel igen hűvös óceáni levegő érkezett. ez sok helyen esőt, zivatar, erős szelet váltott ki, emellett erős lehülés következett be. a lehülést hozó időjárási frontzóna szerdán fokozatosan átvonult a kárpát-medence fölött is.

hazánkban ennek megfelelően a nap folyamán szélsőségesen nagy időjárási ellentét alakult ki. bár az esővel, zivatarral járó frontzóna már reggel belépett az ország területére a hőmérséklet csúcserké az ország területének nagyobb részén elérte a 26-32 fokot. a bakonytól északnyugatra a nappali legmagasabb hőmérséklet csak 18-24 fok között volt. ezeken a területeken csak alig egy-két órással napfénytartamot mértek, viszont a délkeleti megyékben még 11-15 óráig sütött a nap. más területeken 5-10 órással napsütés alakult ki. a csütörtök reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt a jelentések szerint csupán szekszárd és nagykovács szűk környezetében nem volt eső. máshol általában 5-10 mm közötti esőmennyiség hullott. a nyugati és délnyugati határmegyékben 10-20, a tiszta vonalában, az északi hegyvidéken és a tiszántul egy részén szintén 10-20 mm-t meghaladó esőmennyiséget mértek. az esőt sokhelyen zivatar kísérte, sőt a szabolcs-megyei nyírkáráson a felhőszakadás során lezúdult 57 mm esőt zivataros jégeső kísérte. délelőtt folytatódott a borult, szokatlanul hűvös idő, sokfelé újabb esővel, záporral, nagykanizsáról 10 órakor zivatart jelentettek. a hőmérséklet ebben az időpontban 12 és 17 fok között váltakozott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18.7 fok volt, 3.8 fokkal alacsonyabb mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, gyengén emelkedik. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 21 fok volt.

a duna vízállása budapestnél 342 cm.

/folyt köv/
13.15/ny

-28-

Tó 1400

bb 38. / időjárásjelentésfolyt/ny

várható időjárás péntek estig: csütörtökön jobbra borult idő, sokhelyen további esővel, helyenként zivatarral. pénteken időnként felszakadozó felhőzet, többfelé futó esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, időnként élénk északi szél. a szokatlanul hűvös idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 15-20 fok között.

távolabbi kilátások hétfőig:

legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 15-20 fok között. legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 20 fok körül, később 25 fok körül.

jelentős mennyiségű / legalább 5 mm / csapadék az ország területének 60 százalékán várható. /mti/

.-.

bb 39. több mint 44 millió forint a győr-sopron megyei fürdők fejlesztésére

vid/kz/ny -cz

1970. július 16.

a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottsága csütörtöki ülésén egyebek között megtárgyalta az egyes számú megyei víz és csatornaművállalat tevékenységét. megállapították, hogy különösen a kisalföld rejtett kincse a termálviz, hasznosításában ért el számottevő eredményt a vállalat az utóbbi években. a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy a megyében tovább kell fejleszteni a gyógyfürdők befogadó képességét, fokozni kell a kulturáltságukat. e célból a negyedik ötéves tervben több mint negyvennégy millió forintot költenek a fürdők fejlesztésére. ebből az összegből többek között győrről fedett termál kád- és sulyfürdő épül. csornán is fürdőt építenek a termelészövetkezet üvegházait fűtő de gyógyhatású termálkút kettős hasznosítására. /mti/

.-.

13.33/ny

-29-

Tó 1400

bb 40. sajtótájékoztató a 25. szegedi ipari vásárról

vid/kz/ny -cz

1970. július 16.

csütörtökön szegeden megtartott sajtótájékoztatóján dr. csikós ferenc a városi tanács vb titkára elmondotta, hogy az idén 25. alkalommal megrendezett szegedi vásár egybeesik hazánk felszabadulásának negyedszázados évfordulójával. a kettős jubileum jegyében megrendezett ipari seregszemle méreteiben és színvonalában minden eddiginél jelentősebb. a gyors ütemben fejlődő csongrád megyei ipari üzemeken kívül sok fővárosi és 14 más megyei vállalat, kisipari szövetkezet is bemutatja termékeit. a növekedésre jellemző, hogy a tavalyi 120 helyett, az idén több mint 180 ipari üzem állítja ki legújabb termékeit szegeden. az újonnan jelentkezők között olyan nagy vállalatok szerepelnek, mint férfifehérműgyár, az alumíniumgyár, a mekalor mechanikai művek, a hungária műanyagfeldolgozó vállalat, a magyar édesipar és a magyar likőripari vállalat. a növekvő külföldi érdeklődésre jellemző, hogy több mint 70 jugoszláv vállalat küldte el termékeit, háromszor annyi, mint tavaly. most már nemcsak szabadka, illetve a vajdaság, hanem szinte az egész jugoszláv ipar képvisleteti magát. főképpen fogyasztási cikkek mutatnak be. számukra külön középületet jelöltek ki, amely egyben a ,, külföldi áruk házáként,, is szerepel. július 24-én külön jugoszláv napot rendeznek majd.

a többi résztvevő a tavalyinál ezer négyzetméterrel nagyobb, összesen 6000 négyzetméternyi fedett területen állítja ki termékeit. tulajdonrészt könnyű- és élelmiszeripari, illetve fogyasztási cikkek gyártó cégek szerepelnek. a külföldiekkel együtt valamennyien piackutató fórumnak tekintik a szegedi vásárt. a több mint 110 magyar kiállító immár rangnak tekinti a szegedi vásár díjainak elnyerését. a szegedi városi tanács v b az idén is ad különdíjat. ezen kívül a legkiválóbbak elnyerhetik a vásár igazgatóságának két nagydíját, öt aranyérmét, kilenc ezüst és 20 bronzérmét a július 17-től 25-ig nyitvatartó szegedi vásáron./mti/

--

bb 41. munkasiker ~~adon~~: csaknem 14 millió forint értékű hengerelt áru terven felül

vid/kz/tné/-ny -cz

1970. július 16.

a tervezett 12 nap és 8 óra helyett 8 nap és 8 óra alatt fejezték be az ózdi kohászati üzemek finomhengerdejének évi nagyjavítását. a munkában résztvevő 700 dolgozó a párt 10. kongresszusa tiszteletére indított versenyben érte el az említett határidő rövidítést. az ily módon nyert négy nap alatt 2.500 tonna hengerelt árut készíthetnek terven felül 13 millió 775 ezer forint értékben. /mti/

14.08/ny

--
-30-

10142

bb 42. nemzetközi kerámiai alkotótábor siklóson - unesco-tag lett a tenkes-aljai művésztelep

vid/fm/ny -cz

1970. július 16.

„ siklósi kerámiai symposion,, elnevezéssel nemzetközi kerámiai alkotótábor kezdte meg működését a tenkes-alján. a siklósi vár kongresszusi termében csütörtökön az alapító szerv - a járási tanács - nevében dr. vida sándor vb. elnök köszöntötte a vendégművészeket, majd bemutatta nekik az alkotóházat. a műhelyeket egy szép műemléki épületben - a vár alatti 17. szazadból való hajdani kolostorban - alakították ki. itt állították most fel a „ symposion,, emblémáját, egy zászlót tartó sárkány-figurát, fűrtös györgy pécsi kerámikus alkotását. tavaly már dolgoztak itt fiatal magyar művészek, az idén pedig már nemzetközi jelleggel rendezték meg a táborozást.

a magyar képzőművészek szövetségének ajánlására nyolc magyar és tizenkét külföldi - csehszlovák, finn, lengyel, norvég, osztrák, svéd és szovjet- kerámikust hívtak meg siklóstra. hat hetet töltenek itt alkotó munkával. mint a „ mecénás,, járási tanács vendégei; a tanács gondoskodik a szállásukról, étkeztetésükről, biztosítja a szükséges munkaeszközöket és anyagokat. viszonzásként a kerámikusok a járási tanácsnak ajándékozzák siklóson készült alkotásaikat. a „ symposion,, idei terméséből augusztus 20-án kiállítás nyitnak a várban.

a siklósi kerámiai alkotótábornak máris híre van külföldön. nagy nemzetközi elismerést is szerzett, amennyiben az unesco képzőművészeti szekciója felvette tagjai sorába. ezért az alkotótábor alapítói úgy határoztak, hogy mostantól kezdve - az idei nyárhoz hasonlóan - minden második esztendőben külföldi vendégeket is meghívnak a művésztelepre. /mti/

--

bb 43. félbeszakította az aratást, de felüditette a kapásnövényeket az eső

1 fj/gk szb 1e

1970. július 16.

a mezőgazdászok egyik szeme sir, a másik nevet - ez derül ki a vidéki nagyüzemekből érkező jelentésekből. az aratóknak a lehető legrosszabbkor jött az erős lehüléssel járó esőzés, ami miatt szerdán és csütörtökön az ország nagyterjedésű vidékein leálltak a kombájnok. az aratóbrigádoknak félbe kellett hagyniuk a korábban már rendre vágott gabona felszedését is. a barátság-talan, az aratási időnyhez egyáltalán nem „ illő,, időjárás először a nyugati megyékben, majd szerdán este és csütörtökön az ország keleti és délkeleti részein is akadályozta a betakarítást.

/folyt.köv./

14.20/sz

15.05
1h

-31-

bb 43. /félbeszakította... 1. folyt./-szb

a legutóbbi felmérések szerint a 280 ezer holdon termesztett őszi árpa vetésterületének 40 százalékán még lábön van a termés. a buza aratásával még csak a kezdetnél tartottak. a mezőgazdászok néhány napos eltolódásra számítanak. általában az a vélemény alakult ki, hogy a csapadék és a lehülés egyelőre nem ártott a gabonáknak. amennyiben a következő napok ismét meleg időjárást hoznak, akár tíz-husz óra alatt is felszárhatnak a táblák, valamint a talaj, tehát újra lehet indítani a gépeket.

amíg a gabona betakarításánál bizonyos fokig gondot okozott az eső, addig a szakemberek szerint kifejezetten jól jött a csapadék és a lehülés a kapásoknak. ezeket a növényeket a 10-12 napos kánikula ugyancsak megviselte és - a határszemlék tapasztalatai szerint - a talaj is már a „megengedettnél”, jobban felszikkadt. a kiterjedt esőzések mindenfelé felüdítették a kukoricát, a cukorrépát, a burgonyát és a napraforgót. a kertészetekben is jól jött és termés hozam-növekedéssel biztat a július közepi eső.

nyitott kérdés azonban: milyen lesz az időjárás a hónap második felében. sok agronómus ugyanis attól tart, hogy a továbbtartó hűvös idő még tovább késlelteti a kapásnövények érését, ez pedig kifejezetten káros lenne. /mti/

..-

bb 44. segít az ország - több mint négyezer építési engedélyt, s csaknem háromezer építési kölcsönt adtak ki az árvíz-sújtotta vidékeken - 400 millió forintos építőipari kapacitásra van szükség csongrád megyében

ő pr/tr szb h1

1970. július 16.

a fenyegető árvíz napjaiban terebélyesedett országos mozgalommá a károsultakat segítő adományozás és tenniakarás: a segítő-készség akkor az elemi életfeltételek megteremtését szolgálta, most az újjáépítésben kamatozik.

jelentés a felső-tiszavidékről

az árvíz-károsultak közül már kis híján ötezren adták be építési engedélykérelmüket az illetékes hatóságokhoz, több mint négyezerüknek már ki is állították. /folyt.köv./

14.30/szb

-32-

bb 44. / segít az ország1.folyt/ny

71 különböző építőipari szerv, s 125 kisiparos munkálkodik a tiszá-szamos közben, s körülbelül ezer lakóházon dolgoznak. hozzávetőlegesen 500 családi ház alapozását már befejezték, s jó-néhányat hoztak tető alá. meggyorsult az építőanyag-szállítás üteme, a hírek szerint 2.500 vagon építőanyag, „tart”, az árvíz-sújtotta terület felé. a legfontosabb építőanyagok közül a cementszükséglet negyedrészt, a mész 36 százalékát, a falazó-anyag 22 százalékát, s az ajtók, ablakok 23 százalékát már a helyszíntre szállították. a folyamatos építéshez azonban naponta 240 vagon falazóanyagra, 500 vagon folyamkavicra, 65 vagon terméskőre, s 14 vagon mészre lenne szükség a továbbiakban.

az országos takarékpénztár szabócs-szatmár megyei szervei feldolgozták az eddig beérkezett hitelkérelmeket: a legfrissebb adatok szerint 2.711-en kértek építési kölcsönt, s 2.673 családnak már folyósították is a hitelt. az eddigi összeg túlhaladta a 300 millió forintot. folytatják az ingókár-segélyek kifizetését: a vöröskereszt újabb négy község - szamosbecs, csenger, szamosangyalos, szamostatárfalva - károsultjainak listáját küldte meg, s e négy községben ingókár-segély címén több mint 800.000 forintot fizetnek ki.

helyzetkép csongrádból

kiszámították, hogy a csongrád megyében megsemmisült, megrongálódott lakóházak újjáépítéséhez, helyreállításához mintegy 400 millió forintos építőipari kapacitás szükséges. a károk igen nagyok - több mint 3.600 lakóházat kell újjáépíteni. a megyében eddig 600 építési engedélyt adtak ki, főként makó, szentes, hódmezővásárhely, apátfalva és kiszombor térségében.

a tervek szerint az újjáépülő házak közül 700-at telepszerűen helyeznek el, 200 lakást pedig többszintes társasházban alakítanak ki. több községben módosították az általános rendezési tervet, s érvényt szereztek annak az elvnek, hogy a gátak mellé, s a belvízveszélyes telkekre nem épülhet többé lakóház. összegezték az építők felajánlását: a helyi tanácsi építőipár 150, a megyei kisipari szövetkezetek pedig 450 lakás felépítését vállalták. az ország más táján dolgozó kisipari szövetkezetek 200 ház újjáépítésére vállalkoztak. a csongrád megyei tanácsi vállalat kollektívája hét különböző lakóház tipustervét ingyen bocsátotta a károsultak rendelkezésére.

/folyt köv/

-33-

14.33/ny

16 15⁰⁵

bb 44. / segít az.....2.folyt/ny

a megyék az árvizkárosultakért

négyszázhatvanöt lakóház ujjáépítését vállalták a hajdu-bihar megyei üzemek, vállalatok. a gyors, hathatós segítség érdekében az állami építőipari vállalat dolgozói visszatértek a heti 48 órás munkahétre - ez heti 18.000 munkórátöbbletet jelent.

győr megyéből jelentik: megtévezve adja vissza a kisalföld azt a segítséget, amelyet lakói az 1954-es ottani árviz idején kaptak. a megyei vöröskereszt összesítése szerint eddig több mint 30 millió forint készpénzt juttattak el a szamos- és a tiszta-menteieknek, s természetbeni adományuk értéke jóval meghaladja a három és félmillió forintot. az ém győr megyei tervező vállalata, a győr megyei építőipari vállalat és a kősz győr-megyei szervezete mérnököket, szakmunkásokat küldött az ujjáépítés meggyorsításához. a hvdsvs megyei szervezete nagymennyiségű építőanyagot, a megye téglagyárai többmillió téglát és cserepet küldtek az árvizsújtotta vidékekre.

a tolna megyei állami építőipari vállalat őszig 110 házat épít fel fehérgyarmaton, s tevékenységüket munkaerővel segítik a tolna megyei vállalatok, ktsz-ek és közös gazdaságok. részt kért az ujjáépítésből 400 tolna megyei ipari szakmunkás -fiatal is.

fehérgyarmatra vonultak fel a somogy megyei építők is - ők 90 lakást hoznak tető alá. a legfrissebb hírek szerint 28 épületnek már elkészültek az alapjai, hatnak a falazásán, 12-nek a lábuzatán dolgoznak. az építők ígérete: november 15-ig mind a 90 ház lakható lesz. a somogy és zala megyei tégl- és cserépipari vállalat 29 gyára 18 millió tégl-terven felüli legyártását vállalta.

a borsod megyeiek nyékládházáról kavicsot, hejőcsabáról cementet, mályiból téglát, alsózsoltáról pedig földmengerendákat szállítanak az ujjáépítéshez. az észak-magyarországi tégl- és cserépipari vállalat dolgozói részt kérték az árvizkárosok miatt kiesett nemzeti jövedelem pótlásából, s 13 millió téglát, illetve 2.3 millió tetőfedő cserepet készítenek el tervükön felül. ez a mennyiség 500 családi ház felépítéséhez elegendő. a borsod megyei állami építőipari vállalat dolgozói fehérgyarmat új központjában - négy - egyenként 48 lakásos - házat szerelnék össze, s külön tíz családi ház felépítésére tesznek ígéretet. a kazincbarcikai könnyübetonggyár tervén felül négyezer köbméter gázszilikát falazóblokkot gyárt - ez a mennyiség bőven fedezi egy kisebb falu építőipari igényét. a segítséget a munka termelékenységének növelése tette lehetővé. veszprém megyében operatív bizottság alakult az árvizkárosok helyreállítását segítő akciók összehangolására, irányítására. a megyeiek kérésjén helyreállítását segítik, s itt 92 lakóházat építenek fel. /mti/

14.40/ny

10 15 20 -34-

bb. 45. megnyílt az első pesti touring hotel, az aero szálló

t/kf/rj ie cz

1970. július 16.

az üllői ut végén, a ferihegyi utelágazásnál tavaly októberben még erdő volt, - most már készen áll a főváros első touring hotelje, az aero szálló.

a pannónia szálloda és vendéglátóipari vállalat, a kereskedelmi beruházási iroda és a 43. számú építőipari vállalat együttműködésével nyolc hónap alatt elkészülte négyemeletes 144 szobás - minden szoba loggálás, fürdőszobás - 286-300 személyes kate-góriás szálloda. a hotel építése 27 és félmillió forintba, teljes berendezésével együtt 34 millió forintba került. a szállóban 30 személyes étterem, 50 személyes drinkbár és ajándékbolt is helyet kapott. ez az első touring hotelünk télen-nyáron használható. gázzal fűtik, - s a kedvezőtlen időjárás miatt most, - júliusban megtartják a próbafűtést is. a szálló udvarán fürdőmedence, szauna is épül, s ahány szobás a hotel, annyi gépkocsit tudnak elhelyezni az épület környékén. a szállodát nemcsak a külföldieknek ajánlják, igénybe vehetik a belföldi vendégek is. egy kétágyas szoba napi ára 180 forint.

a szálló első látogatóinak a sajtó képviselőinek somogyi jendő, a pannónia vezérigazgatója egyebek között elmondotta, hogy ez a vállalat hetedik touring hotelje; annyiban tér el a balatoniaktól, hogy azok acélvázra épültek, ennél házigyári elemeket használtak fel, ez tette lehetővé, hogy ilyen gyorsan épüljön fel. a nyolcadik olcsó touring hotel, a wien szállót, márciusban adják át rendeltetésének, míg a jövő év júliusában, ugyancsak házigyári elemekből, elkészül a 10 emeletes, 740 személyes volga szálló a váci ut és a dózsa györgy ut sarkán. ezenkívül a normafánál épül 360 személyes szálló, s jövőre készül el a vállalat két hotelje a dunakanyarban: dobogókőn és visegrádon.

az aero szállót csütörtökön délután ünnepélyesen adták át rendeltetésének. pénteken megérkeznek az első „hivatalos”, vendégek: a bécsi jégrevü tagjai, 40 főnyi japán, valamint francia turistacsoport. szeptember 30-ig már a szálló valamennyi szobáját lefoglalták. /mti/

14.40 nj

10 15 20

- 35 -

bb.. 47. véget ért a fice 22. közgyűlése - megválasztották a tiszt-
ségviselőket: az új elnök Louis francois

t/vt/rj hj cz

1970. július 16.

a gyermekotthonok nemzetközi szövetsége /fice/ 22. ő/ közgyűlésé-
nek és tudományos ülészakának záró tanácskozását csütörtökön tartot-
ták a budapesti műszaki egyetemen. az elnöklő René de Cooman megnyitó-
jában elismerését és köszönetét fejezte ki a közgyűlés valamennyi
részvevője nevében a magyar nemzeti bizottságnak a tanácskozás pél-
daszerű rendezéséért és azért a vendégszeretetéért, amelyben a dele-
gátusoknak részük volt. méltatta az unesco-tól kapott támogatás
jelentőségét, aminek fontos szerepe van abban, hogy a fice betölt-
hesse hivatását: minden erejével a gyermekek ügyének szolgálatába
álljon és minél eredményesebben dolgozzék értük.

az elnöki megnyitó után Josef Docekal főtitkár beszámolóját
hallgatták meg a küldöttek a nemzetközi szövetség elmúlt évi te-
vékenységéről. egyebek közt elmondotta, hogy a fice-hez 21 nemze-
ti szervezet, 2300 gyermekotthon tartozik és 4600 az egyéni tagok
száma. a különböző országok minisztériumai és gyermekotthon-ve-
zetői révén összesen mintegy 4000 otthonnal van kapcsolata a nem-
zetközi szövetségnek. tájékoztatót adott a főtitkár a különféle szak-
bizottságok és nemzeti bizottságok munkájáról is. ennek során
megemlítette, hogy a fice tisztviselői a múlt esztendőben
több országot kerestek fel, a kapcsolatok erősítése, szélesítése
céljából. bejelentette, hogy 1971-ben az NSZK-ban 1972-ben
Lengyelországban, 1973-ban pedig Franciaországban tartják a fice
kongresszusát.

a jövőt illetően fontos feladatként jelölte meg a szakbizott-
ságok munkájának erősítését, az elért eredmények publikálását,
egy szaklap kiadását, amely a nevelésüggyel összefüggő időszaki
pedagógiai, jogi és szervezeti kérdésekkel foglalkozna. hangsú-
lyozta: igen lényeges, hogy a fice fóruma legyen a nemzetközi tapaszt-
alatcserének, ami jelentősen segítheti a gyermekotthoni munka
fejlesztését, tökéletesítését. ennek érdekében az is szükséges,
hogy a nemzeti szervezetek fokozzák az együttműködést a szövet-
séggel, valamint egymás között.

a főtitkári beszámolót a részvevők egyhangulag elfogadták. több
észrevétel, javaslat elhangzása után ugyancsak egyhangulag döntöttek
az alapszabály módosításáról. ezt követően került sor a fice tiszt-
ségviselőinek megválasztására.

/folyt.köv./

14.50 rj

- 36 -

M 1500

bb. 47. / véget ért... 1. folyt./rj

az elnök személyében változás történt: René de Cooman, - aki husz
évig töltötte be ezt a tiszteket - bejelentette, hogy korára és egész-
ségi állapotára tekintettel nem vállalja tovább a funkciót. javasla-
ta alapján a közgyűlés egyhangulag a francia nemzeti bizottság el-
nökét, Louis Francoist választotta meg a fice új elnökévé. a fő-
titkári tündök ellátásával ismét Josef Docekal biztáta meg.
René de Cooman - két évtizedes áldozatos és eredményes munkájával
szerzett érdemei elismeréseként - ezután a fice díszelnöke lesz.

ezután ismertették a különböző szakbizottságokban és a
nyelvi csoportokban végzett munkáról készült jelentéseket, s azo-
kat a küldöttek tudomásulvették. figyelemreméltó, hogy a tanács-
kozás részvevői egyhangulag elfogadták a magyar nemzeti bizottság öt
ajánlását, amelyek a fice tudományos és propaganda tevékenysé-
gének kiszélesítését, korszerűsítését célozzák.

a zárószó előtt László József, a magyar nemzeti bizottság elnö-
ke kifejezte reményét, hogy a tanácskozás, az elhangzott észre-
vételek, javaslatok, ajánlások, a kölcsönösen szerzett tapaszt-
alatok segítik még szebbé, boldogabbá tenni sok százezer gyer-
mek sorsát a világon a nemzetközi béke, megértés és a barátság szel-
lemében.

a közgyűlés Henry Alexander alelnök zárószavaival ért véget.
/mt1/

bb. 48. magyar-Lengyel Irodalmi együttműködés

1/tf/rj hj cz

1970. július 16.

csütörtöktől budapesti tanácskozik a magyar-Lengyel Irodalmi
vegyesbizottság, amelyet tavaly alakítottak meg varsóban, a ma-
gyar írók szövetsége és a lengyel írók szövetsége képviselőiből.
elsődleges feladata a két nemzeti albizottságból álló testületnek a
magyarországon megjelenő lengyel, illetőleg a lengyelországban közre-
adandó magyar irodalom gondozása, a kölcsönös könyvkiadás fejlesz-
tése, valamint gondoskodás lengyel és magyar műfordítók továbbképzé-
séről. ezt az elmúlt évtől érvényes programot a varsói alakuló ülés-
sen fogadták el.

/folyt.köv./

14.55 rj

- 37 -

M 1500

bb. 48. / magyar-Lengyel... 1. folyt./rj

a mostani munkaértekezletre - amely a magyar írók szövetségének székházában történik - három tagu lengyel küldöttség érkezett, élén leopold lewin-nel, a lengyel írószövetség elnökségi tagjával, a vegyesbizottság lengyel tagozatának elnökével. a magyar tagozat vezetője, molnár géza írószövetségi külügyi titkár, az mti tudósítójának elmondta, hogy a vegyesbizottság - amely nem határozatokat hoz, hanem ajánlásokat tesz - ezúttal a műfordítások terén kölcsönösen mutatkozó igényeket méri fel, új kötetek publikálását szorgalmazza. az irodalmi együttműködésnek máris vannak konkrét eredményei: a közelmúltban lengyel költészeti antológia jelent meg nálunk a móra kiadó gondozásában, lengyelországban pedig nyomdába adták lengyel józsef könyvei közül „az ígésző,-t. a lengyel vendégek budapestben több kiadó vezetőivel is tárgyalnak. egyébként korábban már elvileg megállapodtak abban, hogy magyar-lengyel műfordítói konferenciát rendeznek a magyar fővárosban. lehetőséget teremtenek műfordítók - különösen tehetséges fiatalok - hosszabb időtartamu kölcsönös tanulmányutjaihoz. /mti/

bb. 49. romes csandra budapestben

1/tf/rj hj cz

1970. július 16.

az országos béketanács vendégeként budapestre érkezett romes csandra, a béke-világtanács lenin-békedijas főtitkára. a magas rangu vendéget a ferihegyi repülőtéren az országos béketanács részéről pethő tiber alelnök és sebestyén nándorné titkár fogadta. magyarországi tartózkodása során a béke-világtanács főtitkára találkozik a magyar politikai élet néhány vezető képviselőjével és részt vesz a genfi egyezmények évfordulója alkalmából rendezendő megemlékezéseken. /mti/

15.00 rj

bb. 46. szeptember végére összehívták az v. nevelésügyi kongresszust

t/szö/rj hj cz

1970. július 16.

összettel, szeptember 28- és 30 között a fővárosban ülészik az v. nevelésügyi kongresszus - jelentette be csütörtökön a sajtó képviselőinek dr. bencédy józsef, a kongresszusi szervező bizottság titkára, a művelődésügyi minisztérium főosztályvezetője.

a háromnapos munkaértekezletet ünnepélyes keretek között szeptember 28-án nyitják meg az országgyűlés kongresszusi termében. a mintegy 600 kongresszusi küldött - gyakorló pedagógusok legjobbjai, pedagógiai kutatók, tudósok, szakértők, az irányító szervek képviselői - az első napi plenáris ülésen hallgatják meg péter ernőnek, a pedagógus szakszervezet főtitkárának, a kongresszusi szervező bizottság elnökének bevezető referátumát, majd a kongresszus két napig szekcióüléseken folytatja munkáját. ezeken az oktató-nevelő munka legidőszerebb kérdéseit vitatják meg. szó lesz a gyorsütemű társadalmi-gazdasági fejlődésnek és az iskolán kívüli nevelési tényezők szerepét, együttműködésük lehetőségeit. elemzik a pedagógushivatás, pedagógusképzés és továbbképzés feladatait. megvizsgálják a pedagógiai tudomány mai helyzetét és távlatait. téma lesz a közoktatási, illetve a pedagógiai irányítás, vezetés ügye is.

a kongresszus munkáját alapos előkészítés előzte meg. a megrendezésben érdekelt szervek - a pedagógus szakszervezet és a magyar pedagógiai társaság, továbbá a művelődésügyi minisztérium és a kiszámolt testület, valamint szakértő - akadémikusok, filológusok, társadalmi szervezetek, különböző szaktárcák vezető munkatársai - bevonásával dolgozta ki a megvitatásra javasolt témák téziseit. a témák kidolgozására 12-15 tagu bizottságok alakultak, melyek vezetői között találjuk erdey-gruz tiber akadémikust, a magyar tudományos akadémia elnökét, ágoston györgy és nagy sándor tanszékvezető egyetemi tanárokat, hantos jánost, a fővárosi tanács vb elnök-helyettesét, valamint miklósvári sándort, a művelődésügyi minisztérium osztályvezetőjét.

a téziseket előzetesen országos vitára bocsátották, melynek során az elmúlt évben mintegy 65-70 ezer pedagógus, és további 3.500-4.000 tanügyi igazgatási szakértő fűzött megjegyzéseket a megállapításokhoz. így az a jelentés, amelyet a kongresszus küldöttéi megvitatnak a pedagógiai közvélemény álláspontját is tartalmazza. az oktatómunkával szemben támasztott követelményeiről. megvitatják az iskola

15.08 rj

- 39 -

bb. 46. szeptember.... 1. folyt./rj

a kongresszus szervezői hangsúlyozták: az őszi tanácskozás legfőbb célja a folyamatban lévő iskolareform eredményesebb végrehajtásának segítése - elsősorban a nevelésügy vonatkozásában; ugyanakkor az ifjúság nevelésének osztálytársadalmi feladataira is szeretnék felhívni a közvélemény figyelmét. az 1848-as forradalom és szabadságharc idején szervezett első nevelésügyi kongresszus haladó hagyományait kívánják folytatni őszi munkájukkal az v. nevelésügyi kongresszus küldöttel.

a kongresszus szeptember 30-án plenáris ülésen zárja munkáját, amelyen ajánlást fogad el, s azt a nevelésüggyel foglalkozó irányítószerveknek továbbítja majd. /mt1/

--

bb. 51. soron kívül ezernél több belvizes házat építenek újjá békés megyében

vid/kz/rj cz

1970. július 16.

békés megyében 2 600 lakóház ment tönkre telejesen vagy részben belvíz illetve fakadóvíz miatt. a megyei helyreállítási bizottság értékelése alapján többmint ezer házat teljesen újjá építenek, a többit pedig felújítják. a külterületen elpusztult házak helyett csak városban vagy községben építhetnek újat. soronkívül kapják meg a károsultak, az építési engedélyt és a tipustervet, szervezeten gondoskodnak építőanyag ellátásukról is. elsősorban a tanácsí építőipari vállalatok az építőipari kisipari szövetkezetek és a termelőszövetkezeti közös vállalkozások segítik a belvizes házak újjáépítését, de szép számmal jelentkeztek e fontos munkára kisiparosok is. békésen, mezőberényben és szeghalmon - ahol a legtöbb belvízkár keletkezett - az otp vállalt védnökséget a lakásépítések felett. egy tömbben épül fel 30-40 „belvizes,, ház. az otp a kulcsátadásig minden gondot levett a bajbajutottak válláról.

a lakások helyreállításával párhuzamosan megkezdtek a belvizrongálta utak javítását is. /mt1/

--

15.15 rj

- 40 -

15.15 rj

bb 50. szombaton megkezdődnek a szegedi szabadtéri játékok - szeged felkészülten, gazdag szórakoztató programmal várja vendégeit

vid/fm kcs -cz

1970. július 15.

dénes jános, az mti szegedi tudósítója jelenti:

július 18-án, szombaton kezdődik hazánk legjelentősebb nyári kulturális eseménysorozata, a szegedi szabadtéri játékok. a dóm téri színpadon augusztus 20-ig 16 előadást tartanak. kocsály háry jános című daljátéka négyszer, csajkovszkij csipkerózsika című balettje háromszor, euripidész trójai nők című tragédiája háromszor, a parasztbecsület és a bajazzók négyszer, a magyar néphadsereg művészeti együttesének vitézi ének című műsora kétszer kerül színre.

papp gyula, a szegedi városi tanács vb. elnökhelyettese, a fesztivál intézőbizottság elnöke elmondotta, hogy az idei nyáron is gazdag programmal, sokfajta szórakozási lehetőséggel várja vendégeit.

- városunkat több mint két hónapig fenyegette a tiszta árja - mondotta.- tizezrek védtek sikerrel a gátakat. jutott azonban energiánk az ünnepi hetek műsoraira való megfelelő felkészülésre. erőfeszítéseink eredménye, hogy a játékok művészeti és technikai előkészítésében nem maradtunk el, sőt megítélésünk szerint jobban állunk, mint bármelyik korábbi évben. szinetár miklós és vámos lászló irányításával már folynak a háry és a trójai nők próbái. szegeden készül vasárnapi bemutatására a novoszibirszki balett is. a díszletkészítők az idén bemutatásra kerülő darabok kulisszáit jórészt már elkészítették. az egyes darabokban az ország kiváló prózai színészeivel és operaénekeiseivel találkozunk a közönség. a parasztbecsület és a bajazzók olasz nyelven kerül színre. az operák főbb szerepeire kitűnő román, finn, olasz és spanyol énekművészeket sikerült szerződtetni. reméljük, magas színvonalu művészi produkciókat láthatnak majd a város lakosai és az idelátogató vendégek.

- a szabadtéri játékok kiegészítő rendezvényei között mind több a nemzetközi jellegű program. megnőtt a külföldiek érdeklődése a tit pedagógiai nyári egyeteme, a nemzetközi turista-találkozó, a szakszervezeti népitánc-fesztivál iránt. ezek programjai a héten már megkezdődtek. az ipari vásáron is rekordnak számít a kiállítók száma. több mint 180 hazai és jugoszláviai cég mutatja be termékeit. a nyári egyetem később sorra kerülő második szekciójának nyolcvan vendége az amerikai egyesült államokból érkezik. a nemzetközi atlétikai, motorcsónak- és más sportversenyekre a korábbi évekhez viszonyítva - több külföldi résztvevőt várnak.

/folyt.köv./
15.30/kcs

-41-

9

M-1715

bb 50./szombaton...folyt./ kcs

- az idén számos új programmal is jelentkezünk. a móra ferenc muzeumban „hunok, avarok, magyarok”, címmel régészeti kiállítás nyílik. a tanácsháza udvarán első alkalommal rendezünk koncertet a barokk muzsika kedvelőinek. a városháza tornyából három alkalommal kamarazenekar ad műsort.

- a városban már alig lelhetőek fel az árvízveszély elleni küzdelem nyomai. a nehéz napok eseményeit azonban fényképeken, dokumentációs kiállításokon szintén bemutatjuk vendégeinknek. reméljük, napokon belül helyreállítjuk és ezután megnyithatjuk a tiszaparti strandot, valamint a folyómenti halászcserédkat. a vendéglátó ipar mindent megtesz, hogy jól érezzék magukat a hozzánk látogató turisták, speciális ételekben, italokban ne legyen hiány. reméljük, hogy az idei „szegedi nyár”, ismét sikeres lesz, - fejezte be nyilatkozatát a fesztivál intézőbizottság elnöke./mti/

bb 53. csaknem 1000 új szakmunkás tolna megyében

vid/kz kcs -cz

1970. július 16.

mintegy 70 szakmunka csaknem ezer tanulója tett sikeres vizsgát a szekszárdi műm.505. számú ady endre ipari szakmunkás-képző iskolában. a vizsgákat már az új szabályok szerint tartották. akinek az írásbelije nem sikerült, elégtelen lett, nem folytathatta tovább. a vizsgázott fiataloknak megvan a munkahelyük. többségük annál a vállalatnál dolgozik, ahol képzésben részesült.

a szekszárdi szakmunkásképző iskolában a szeptemberben kezdődő új tanévben - már az új reform szellemében - 11 emelt szintű elsőosztály indul, csak két „vasas osztályban”, tanítanak még hagyományosan./mti/

15.35/kcs

-42-

M 1720

bb 52. súlyos létszám gondok a mecseki szénbányákban

vid-kz/tné bzs -cz

1970. július 16.

a mostanihoz hasonló nehéz körülmények között még nem volt műszaki tanácskozás a mecseki szénmedencében - állapították meg a mecseki szénbányák műszaki, gazdasági és mozgalmi vezetőinek csütörtöki megkezdett tanácskozásán. a mecseki fekete szénre - évente mintegy 4 millió tonnára - a következőkben is szükség lesz. ez az értékesítési lehetőség szempontjából kedvező tény azonban az adott munkaerő-helyzetben súlyos gondokat is okoz. a szénbányászat visszafejlesztésének helytelen értelmezése és az ennek nyomán kialakult hangulat ugyanis kritikus létszámhelyzetet teremtett a pécsi és a komlói bányákban. nem egészen két év alatt 1300 földalatti dolgozó hagyta el az üzemeket, s ha az elvándorlás tovább tart, a mecseki bányászat a jövőben nem tud eleget tenni a vele szemben támasztott követelményeknek.

a mecseki szénbányászat jövője most már elsősorban attól függ -hangoztatták a szakemberek -, hogy mennyire tudják a meglévő létszámot stabilizálni. ha ez nem történik meg, akkor bármilyen műszaki fejlesztés sem hozhat eredményt, mert hiszen a gépeket is embereknek kell működtetniük. a konferencián elhatározták: üzemenként vizsgálják meg, mi szükséges ahhoz, hogy az emberek megmaradjanak és jól érezzék magukat a bányában. ugyanakkor az illetékes felsőbb szervek elé tárják a vállalat gondjait.

e nehéz körülmények között is vannak biztató jelenségek, így például 1970. első felében több mint 10 millió forinttal nagyobb vállalati eredményt produkáltak, mint 1969 hasonló időszakában. ez év első negyedében az összes szénbánya vállalatok közül egyedül a mecseki csökkentette 2.5 százalékkal az egy-millió kalóriára jutó költséget.

a mecseki bányák súlyos gondjait a következő héten üzemi tanácskozásokon beszélük meg a vállalat 17 ezer dolgozójával. /mti/

..

bb 55. gyapju „zárszámadás”,

vid-kz/tné bzs -cz

1970. július 16.

befejeződött a gyapju átvétel az ország egyik legfontosabb juhtenyésztő vidékén, hajdu-bihar megyében. a zömében a hortobágyon és a bihari szikes legelőkön tartott több mint fél-millió állatról 170 vagonnyi gyapjut nyírtak le. a legnagyobb szállító az idén is a hortobágy: innen 25 vagon gyapjut vásárolt fel a feldolgozó ipar. figyelemre méltó, hogy az idén már a háztáji gazdaságok is 44 vagon gyapjut értékesítettek. /mti/

..

15.40/bzs

- 43 -

M 1725

bb 54. aratják a tritacalét - óriáskatészokat neveltek az új hibridek

vid/kz bzs -cz

1970. július 16.

újabb nemesítésű tritacalék vizsgáznak a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti kutató intézet tenyészkertjében. a buza-rozs keresztezéséből előállított új gabonafajtát tovább variálva, keresik a még értékesebb hibrideket. a szelektálás-hoz bő anyaggal rendelkeznek: évente átlagosan több mint öt-ezer új fajtajelölt közül válogatják ki a kívánalmaknak megfelelő egyedeket. a továbbjutás követelményeit évről-évre növelik. tavaly például a következő év termesztéséhez, keresztezéséhez már csak azok a hibridek jöhetnek számításba, amelyek száz szemet érleltek kalászukban. az idén az ennél is több hozamuak kerülnek a ranglistára. keresik a megfelelő - körülbelül fél méteres - törzsmagasságot is. ez elbírja az arasznyi kalászokat, jól viseli az idő viszontagságait. jelenleg ötventől kétszáz centiméterig változó törzsmagasságú tritacalé közül válogatják a megfelelőt. a gazdag törzsananyagból sok az ígéretes.

a kis parcellákon megkezdődött az aratás. törzsenként vágják csépelik, s értékelik a hibrideket. mérik a kalász nagyságát, a szár szilárdságát, hosszát, vastagságát és a gyökér alakulását. ezután következik majd a beltartalom vizsgálat. az új hibrideknél, a laboratóriumi vizsgálatok szerint rendkívül gazdag a fehérje tartalom és javult a siker minősége is. a nagyüzemi gazdaságokban is jól vizsgáztak a tritacalék. az „öszvérgabonának”, három változatát termesztik a termelősövetkezetek. bács-kiskun megyén kívül a tiszántúli és a hajdusági közösgazdaságokban több mint tizenötezer holdon foglalkoznak az új gabonanövény szaporításával. /mti/

bb 56. van jövője a magyar kajszinak - kertészeti tanácskozás kecskeméten

vid/kz bzs -cz

1970. július 16.

bemutatóval egybekötött kajszli- és meggytermesztési tanácskozást tartottak csütörtökön kecskeméten. a tapasztalatcserére a kertészeti gazdaságok vezetőin kívül meghívták az érdekelt kutatókat, az ipar és a kereskedelem képviselőit is. így folytatásban - termesztéstől a felhasználásig - értékelték a kétféle gyümölcs termesztésének gazdaságosságát. dr. tompa béla a mém zöltség-gyümölcs és borgazdasági osztály vezetőjének vitaindító előadásából kitűnt: van jövője a magyar kajszinak, s a napjaink legkeresettebb gyümölcsének számít a meggy nagyüzemi termesztését is érdemes szorgalmazni.

/folyt. köv./

15.55/bzs

- 44 -

M 17²⁵

bb 56. /van jövője 1. folyt./bzs

a kiskunsági kajszli exportja az elmúlt husz évben kétszeresére nőtt. előbbre léptünk az üzemi baracktermesztés jövedelmezőbb formáinak kialakításában, az életképesebb alanyok kiválasztásában. tisztázódtak azok a nézetek is, hogy a kajszli is igényes, s a termőkörzetén belül is jól meg kell választani a talaj- és klímadottságokat. a jól megválasztott alanyon, termőtalajon hosszú életűek lesznek a barackfák. tisztázva a termesztési körülményeket, s a piaci igényeket, megállapodtak abban, hogy a duna-tisza közén tovább kell bővíteni, fejleszteni a világhírű kajszitermesztést. 1975-ig tizenkétezer holdat ültetnek be sárgabarackkal. a meggy évek óta tartós piaca szintén arra figyelmeztet, hogy az eddiginél nagyobb gondot kell foglalkozni termesztésével. örvendetes, hogy a bács megyei kertészeti gazdaságok vezetői felismerték a meggy-termesztés jelentőségét és éveken keresztül helyet biztosították számára a zárt ültetvényeken. a következő évek meggy-programja pedig többszáz holdra terjed ezen a vidéken.

a tanácskozás résztvevői látogatást tettek a vidék nagyüzemi barackosaiban. kecskemét határában a kertészeti kutató intézet sövénybarackosát tanulmányozták. a négy méter magas, „baracklugasokon”, már évek óta világszínvonal fölött termelik a kajszit: holdanként száz mázsát. /mti/

--

bb 57. magyar-ndk belkereskedelmi kutatási együttműködés

i kf/gg 1e bzs -cz

1970. július 16.

dr. karl heinz selbmann, a lipcsei piackutató intézet igazgatója és zala ferenc, a belkereskedelmi kutató intézet igazgatója a napokban budapesten előkészítette a német és a magyar kutatóintézet 1971-75. évre szóló együttműködési tervét, amelyet szerződésben rögzítettek.

a tárgyalások során a többi között megállapodást kötöttek arról, hogy a két intézet egyeztetési kutatásait az árufogyasztás hosszútávú prognosztizálási módszereiben, rendszeresen kicseréli az elektronikus számítógépre kidolgozott kutatási programokat, a kutatások során szerzett tapasztalatokat és a rendelkezésre álló dokumentációt. a szerződés szerint az ötéves időszak közös feladatait éves tervekben rögzítik. /mti/

--

16.15/bzs

- 45 -

M 17²⁵

bb 58. tanácskozás a bányák földalatti személyszállítás
lehetőségeiről

vid/fm kcs la

1970. július 16.

a bányák földalatti személyszállítási lehetőségeit és új módszereit vitatják meg azon a kétnapos országos tanácskozáson, amely csütörtökön kezdődött meg veszprémben, a közép-dunántúli szénbányák vállalatnál. az erc-, szén- és bauxit-bányák, valamint gyártó és tervező vállalatok vezető műszaki szakemberei kicserélik tapasztalataikat, majd megtekintik a közép-dunántúli szénbányák jól gépesített munkahelyeit, ahol a hazánkban ismeretes valamennyi személyszállítási eljárás, berendezés megtalálható.

a konferencia első napján hidasi istván, a közép-dunántúli szénbányák igazgatója hangsúlyozta: vállalatuknál a földalatti személyszállítás gépesítésével évente 2.2 millió forint -impro-
duktív időre kifizetett - munkabért takarítottak meg, s emellett mentesítették dolgozóikat a nehéz fizikai munkát jelentő földalatti gyaloglástól. a továbbiakban hazai és nszk-beli szakemberek számoltak be a függőszékes és gumiszalagos személyszállítás tapasztalatairól./mti/

..-

bb 59. Lengyel filmhét debrecenben

vid/kcs fm la

1970. július 16.

a tavasszal lublinban megrendezett magyar filmnapok viszonzásaként csütörtökön debrecenben lengyel filmhét kezdődött. az ünnepi héten a debreceni filmszínházak lengyel filmeket mutatnak be. ebből az alkalomból háromtagú lublini küldöttség érkezett debrecenbe./mti/

..-

bb 60. jászboldogházára látogattak a nemzetközi katonai ifjusági tábor lakói

vid/fm kcs la

1970- július 16.

a szolnokon megrendezett nemzetközi katonai ifjusági tábor résztvevői csütörtökön megemlékeztek a lengyel fegyveres erőkről, majd dr. juhász istván alezredes tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást „a magyar népköztársaság gazdaságpolitikája, hazánk gazdasági együttműködése a szocialista országokkal”, címmel. a fiatalok ezután szolnoki város néző sétán vettek részt, majd délután jászboldogházára utaztak. a vendégeket szekeres lászló, a jászberényi járási pártbizottság első titkára, varga istván, a községi pártbizottság titkára köszöntötte. a művelődési házban rendezett gyűlésen konkoly béla, az aranykalász tsz elnöke tartott tájékoztatót a közös gazdaság, valamint a község életéről, munkájáról. /folyt.köv./
16.50/kcs -46-

Né 1700

60/jászboldogházára...folyt./ kcs

a hét nemzet katonafiataljai megtekintették a tsz három üzemegységét, majd a tábor válogatottja és a helyi labdarugó csapat barátságos mérkőzést játszott. este a házigazdák vacsorán látták vendégül őket, amelyen szekeres lászló, a járási pártbizottság első titkára mondott pohárköszöntőt. a jászboldogházai program a szolnoki tiszta táncgyűttes műsorával zárult./mti/

..-

bb 61. csütörtöki maximum: 17 fok - egyelőre marad a hűvös idő

i tz/tr ie kcs la

1970. július 16.

európa területére tovább áramlik be a hideg levegő - közölte csütörtökön délután dr. tardos béla, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa - s így az arhangelszko-kolozsvár-belgrád vonaltól nyugatra mindenütt kifejezetten hideg az időjárás. a hőmérséklet csúcserkékek ezeken a területeken 6-10 fokkal maradtak el az évszaknak megfelelő átlagtól, és sokfelé esett az eső. a maximumok általában 14-18 fok között alakultak ki, ami inkább a késő őszi időjáráshoz illenék.

csütörtökre virradó éjszaka a poznan-prága-münchen vonal környékén mintegy 200 kilométer széles sávban 10 fok alá süllyedt a hőmérséklet, de hasonló értékeket mértek brestben és bordeaux-ban is. kora délután hazánkban a maximumok általában nem haladták meg a 12-15 fokot. ennél melegebb - 16 fok - csak győrben és sopronban volt, a rekordot pedig békéscsaba vitte el 17 fokkal. budán, a központi meteorológiai intézet székházában délután 3 órakor 13 fokot mértek.

a kárpát-medencébe beáramló hideg levegő „utazási sebessége”, jelentős mértékben csökkent ugyan szerda óta, de az utánpótlás nem szűnt meg teljesen, mindenesetre elég ahhoz, hogy megakadályozza a felmelegedést. erre alapították a meteorológusok távolabbi előrejelzésüket, amely szerint hét-főig a legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 10-15 fok között, a legmagasabb nappali hőmérsékletek eleinte 20, később 25 fok körül lesznek. öt milliméteres, vagy annál nagyobb csapadék az ország területének 60 százalékán várható, főleg az időszak elején./mti/

17.00/kcs

..-
-47-

Né 1720

bb 62. külföldi és hazai kutatók beszámolója az orca-kongresszuson

vid/fm bzs La

1970. július 16.

az európai carieskutató társulat /orca/ debrecenben megrendezett 17. kongresszusának csütörtöki programjában hazai és külföldi kutatók beszámolója hangzottak el a fogszuvasodás megelőzésével kapcsolatos vizsgálataikról.

p. gyermek és g. röllä oslói kutatók például a mikroorganizmusok szaporodását gátló anyagok hatását vizsgálták a fogakon képződő lepedékekben. a.s. hallsworth, c. robinson és j.a. weatherell /leeds/ munkacsoportja a szuvas roncsolás különböző rétegeinek kémiai összetételét kutatta. hatvány dezső szegedi professzor a szuvas tejfogak fogbelén észlelt elváltozásokról számolt be. a miskolci kórház orvosai, kovács zsigmond és ivánkievics dénes közös előadása az 1957. évi gyermekbénulási járványt súlyos károsodással túlélők fogzatának állapotával foglalkozott. /mti/

--

bb 63. nixon köszönete losonczy pálnak

gg hi bzs La

1970. július 16.

richard m. nixon, az amerikai egyesült államok elnöke táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének az amerikai nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánásaiért. /mti/

--

bb 64. hétfőn temetik egyed lászlót

k ms/gk hi bzs La

1970. július 16.

egyed lászló akadémikust - a magyar tudományos akadémia, az eötvös loránd tudományegyetem és a magyar geofizikusok egyesülete közös halottját - július 20-án, hétfőn délután 3 órakor temetik a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 67. bacsek istván

fe/gk bzs La

1970. július 16.

vezetésével négyhetes magyarországi látogatásra budapestre érkezett kanadából a gatti magyar otthon egyesület és a torontói hakoah sportegyesület 250 főnyi csoportja. /mti/

17.15/bzs

--
- 48 -

MA 1730

bb 65. a nehézipari miniszter és három szakszervezet állásfoglalása az árvizkárok felszámolására

i tz/tr ie bzs La

1970. július 16.

közös állásfoglalást bocsátott ki a nehézipari miniszter, a bányaiipari, a vas-, fém- és villamosenergiaipari, valamint a vegyipari dolgozók szakszervezete az árvizkárok felszámolásának meggyorsítására és az árvizsújtotta lakosság segítésére.

a nehézipar dolgozója - állapítja meg a többi között az állásfoglalás - eddig is sokféle módon nyújtottak segítséget, s ezért elismerést, köszönetet érdemelnek. a második félévben is tekintsék programjuknak a hozzájárulást az árvizkárok csökkentéséhez és az elveszett javak pótlásához. a lehetőségeket termelési tanácskozásokon és munkaértekezleteken beszéljék meg, s a vállalatok gazdasági és mozgalmi vezetői értékesítsék a szocialista brigádok és a szocialista címért küzdő kollektívák segítségét, a műszaki és az adminisztratív dolgozók, valamint a középszintű vezetők hatékonyabb munkáját.

a miniszter és a szakszervezetek állásfoglalása meghatározza azokat a területeket, ahol ez a segítség a legindokoltabb és a leginkább lehetséges. ilyen lehetőség a területi gazdaságosabbá, szervezettebbé tétele, a tartalékok feltárása és felhasználása, a műszaki előkészítés javítása, a kooperációs kötelezettségek teljesítése, az elfekvő készletek felhasználása, az import csökkentése és az export növelése, a termelékenység fokozása és az önköltség csökkentése stb. a vállalatok vezetői és szakszervezeti szervei teremtsék meg a feltételeket a vállalatok teljesítéséhez - hangoztatja egyebek között a közös állásfoglalás. /mti/

--

bb 66. reklámkonferencia szegeden

vid/fm bzs La

1970. július 16.

a belkereskedelmi minisztérium kereskedelemfejlesztési és szervezési főosztálya rendezésében csütörtökön kétnapos reklámkonferencia kezdődött szegeden. a megnyitón mintegy 300 vállalati vezető, kereskedelmi és árupropagandával foglalkozó szakember vett részt.

a két nap alatt a belkereskedelmi minisztérium, a magyar hirdető, a hungexpo, a kvvdsz vezető szakemberei hét előadást tartanak a területi és rétegpropaganda, a belkereskedelmi reklám kérdéseiről, a korszerű csomagolás reklámhatásáról, a reklámpszichológiáról és az árupropaganda más kérdéseiről.

a reklámkonferencia alkalmából délután reklám- és kirakati eszköz-kiállítást nyitottak a megyei tanácsháza aulájában. /mti/

17.32/bzs

--
- 49 -

MA 1740

b 68. hétfőn este: charley nénje

gg/hi kcs la

1970. július 16.

a budapesti szabadtéri színpadok igazgatósága közli, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt július 16-án, csütörtökön elmaradt charley nénje című előadást 20-án, hétfőn este 8 órakor tartja meg. a megváltott jegyek érvényesek:/mt1/

--

bb 69. lugossy jeno fogadta a fice tisztsegeviselőit

t vt/tr kcs hi la

1970. július 16.

lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes csütörtökön délután fogadta a gyermekotthonok nemzetközi szövetségének /fice/ 22. közgyűlésén újonnan megválasztott tisztsegeviselőket, és szívélyes baráti beszélgetést folytatott velük. /mt1/

--

bb 70. kiss károlynak

gg/kcs ie kcs la

1970. július 16.

a szot alelnökének vezetésével csütörtökön küldöttség utazott franciaországba. a küldöttség részt vesz a szakszervezeti világszövetség által összehívott, az amerikai agresszió ellen küzdő indokínai népekkel való szolidaritási világkonferencián. /mt1/

--

bb 71. a mahart közli,

tr ie bzs la

1970. július 16.

hogy a budapest vígadó térről 15 órakor induló esztergomi irányú szárnyashajó július 18-1, szombati járata technikai okok miatt elmarad. /mt1/

--

- 50 -

NA 1845

bb 72. hazaérkezett moszkvából a kisz központi művészegyüttes egyetemi kórusa

t gy/gk kcs hi la

1970. július 16.

a kisz központi művészegyüttes egyetemi kórusa csütörtökön este hazaérkezett szovjetunióbéli vendégszerepléséről. a fiatalok július 8-a óta a zenei nevelés nemzetközi társaságának /isme/ 9. konferenciája alkalmából tartózkodtak moszkvában, ahol fellépéseik alkalmával mindig nagy sikert arattak. tóth béla liszt-díjas karnagy és nógrádi lászló karnagy vezényletével többször szerepeltek moszkva legnagyobb koncerttermében, a csajkovszkij-teremben, amelynek közönsége nagy tetszéssel fogadta a bemutatott kodály- és bárdos-műveket. a 80 tagú egyetemi kórust a szakmai zsűri a moszkvában vendégszerepelt kórusok és együttesek legjobbjai közé sorolta.

a magyar zenei küldöttség kedden este a kreml kongresszusi palotájában megrendezett gálaesten vastapsot arató fellépésével zárta sikeres moszkvai bemutatkozását. /mt1/

--

bb 73. súlyos üzemi baleset

i zsu/gg kcs la

1970. július 16.

budapesten a közuti gépellátó vállalat xx. kerület, haszti ut 270 szám alatt lévő telepén egy vontató pótkocsijának kerekét javította a gépkocsivezetővel együtt lőrincz lajos 64 éves kocsikisérő. a külső köpeny és a szorítóráma visszahelyezése után levegőt nyomattak a kerékbe, a ráma azonban a túlnyomás miatt lepattant és életveszélyesen megsebesítette lőrincz lajost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a rendőrség vizsgálatot indított a felelősség megállapítására. /mt1/

bb 74. rendőrségi hírek

i zsu/kcs la

1970. július 16.

szabálytalanul előzött motorkerékpárjával budapesten a x. kerületben a gyömrői ut 84-98. számú ház előtt majoros lászló 58 éves segédmunkás és nekiütközött egy autóbussznak. a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt, míg utasát, 16 éves fiát súlyos sérüléssel vitték kórházba.

x x x

/folyt.köv./
19.30/kcs

-51-

NA 2005

a

bb 74./rendőrségi hírek, folyt./ kcs

kám és vasvár községek között egy hibás teherautót vontatott

a 17-es aköv egyik teherautójával vánkos jeno 21 éves gépkocsivezető. a megengedettnél nagyobb sebességgel hajtott, hirtelen fékezett. a vontatott teherautó átsodorta az ut baloldalára, s ott elgázolta ódor péter 45 éves segéd munkást, aki motor-kerékpárját tolt. a baleset következtében ódor péter olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

x x x

szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával szarvason darabos jánosné 28 éves laboráns és egy személyautó elütötte. a fiatal-asszony a helyszínen meghalt.

x x x

borsod megyében szalonna és perkupa községek között kiss istván, 21 éves gépkocsivezető az edelényi tsz hibás fékberendezésű teherautójával elgázolta dénes mihály négy éves kisfiút, aki olyan súlyosan megsérült, hogy az orvosi rendelőben meghalt. a rendőrség a gépkocsivezetőt előzetes letartóztatásba helyezte.

x x x

a zala megyei pórszombat községben egy szénrel megrakott pótkocsis vontatóról leesett fitos józsef 60 éves tszstag és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítása után meghalt. a rendőrség vizsgálatot indított a felelősség megállapítására.

x x x

a zala megyei hernyék község határában a villám halálra sújtotta özvegy takács istvánné, 64 éves háztartásbelit.

x x x

ittasan vezette motorkerékpárját budapesten a xx1. kerületben a duna utca 37 szám előtt radics pál, 36 éves pék és egy vaskorlátnak lütközött. a baleset következtében a motor-kerékpár vezetője súlyosan, utasa könnyebben sérült meg.

/folyt.köv./
19.40/kcs
9

-52-

NA 2010

bb 74./rendőrségi hírek, folyt./ kcs

szabálytalanul ment át az uttesten a xiv. kerületben a hungária körut és thököly ut kereszteződésében özv. eszik józsefné, 60 éves nyugdíjas és elütötte egy személyautó. az asszonyt súlyos sérüléssel vitték kórházba a mentők.

x x x

szabálytalanul kanyarodott motorkerékpárjával a xx11. kerületben a gyár utca 11. számú ház előtt sántha lajos 22 éves lakatos, érdi lakos és összeütközött egy másik motor-kerékpárral. sántha lajost súlyos sérüléssel vitték kórházba.

x x x

figyelmetlenül ment át az uttesten csepelen az ady endre utca 93 számú ház előtt gulyella istvánné, 75 éves nyugdíjas, és egy távolsági autóbusz elütötte. az idős asszonyt súlyos sérüléssel vitték kórházba./mt1/

-. -

bb 75. időjárásjelentés

gg/kcs la

1970. július 16.

a meteorológiai intézet jelenti július 16-án, csütörtökön este 20 órakor:

hüvös idő

várható időjárás péntek estig: nyugat felől felszakadozó felhőzet, többfelé még esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, - időnként élénk északi szél. a szokatlanul hüvös idő tovább tart.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 15-20 fok között./mt1/

-. -

19.48/kcs

-53-

NA

bb 76. az iraki nagykövet fogadása

t fe/-gg kcs la

1970. július 16.

tawfik al-momin, az iraki köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban. a fogadáson megjelent Lázár György munkaügyi miniszter, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, Gyenes András külügyminiszter-helyettes, dr. Pesta László, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más, ismert személyisége, ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

bb 77. sok balesetet okoztak a sikos utak

i gj/kcs la

1970. július 16.

csütörtökön, főként a délelőtti órákban különösen sok balesetet okoztak a sikos utak. a mentőknek nagy-budapest területén az átlagosnál lényegesen többször, mintegy 160-170 esetben kellett kivonulniuk és ebből csaknem nyolcvanra tehető az elcsuszásból eredő balesetek száma. a balesetek túlnyomó többsége szerencsére nem volt súlyos./mti/

bb 78. közlemény a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának július 15-16-i üléséről

bzs la

1970. július 16.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1970. július 15-16-án kibővített ülést tartott; megtárgyalta az időszaki nemzetközi kérdéseket, a IV. ötéves terv irányelveit és a X. pártkongresszus előkészítésének feladatait. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke, a budapesti pártbizottság titkárai, a megyei pártbizottságok első titkárai, a központi bizottság osztályvezetői, a Kisz kb első titkára, illetve a miniszterek, az államtitkárok, a kormány tájékoztatási hivatalának elnöke, a szot titkárai, a tudományos akadémia elnöke és főtitkára, valamint a központi sajtó vezetői.

20.50/bzs

- 54 -

NA 2105

bb 78. /közlemény 1. folyt./bzs

a központi bizottság a napirendi pontok tárgyalása előtt kegyelettel megemlékezett az elhunyt Híkadé Aladáról, a kommunisták magyarországi pártjának alapító tagjáról és Kiss Árpádról, a központi bizottság tagjáról.

i.

Komócsin Zoltán elvtárs, a központi bizottság titkára tájékoztatást adott a nemzetközi helyzet időszaki kérdéseiről.

1./ az európai béke és az ezzel összefüggő biztonsági értekezlet megvalósulásának kilátásai a varsói szerződés tagállamainak erőfeszítései nyomán, a konferencia eszméjével szemben álló erők törekvései ellenére, az utóbbi időben javultak.

előrelépést jelentett a varsói szerződés országai külügyminisztereinek június 21-22-i budapesti ülése. a külügyminiszterek értekezlete - a többi érdekelt ország elgondolásait is figyelembe véve - konstruktív javaslatokat dolgozott ki. külön az egyetértés a résztvevők körét és a napirendi kérdéseket illetően; ez tovább javítja az európai kormányok biztonsági konferenciájára összehívásának reális feltételeit.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya kezdettől fogva részt vesz az európai biztonság ügyét előmozdító erőfeszítésekben és a továbbiakban is mindent megtesz a kontinens népeinek békéjéért, biztonságáért.

2./ az amerikai egyesült államok kormánya - miután képtelen volt katonai győzelmet kicsikarni vietnamban - agresszióját kiterjesztette egész Indokínára. folytatva Laosz felszabadított területeinek bombázását, közreműködött Norodom Sihanuk kormányának megdöntésében, majd amerikai, valamint dél-vietnami és thaiföldi csatlós erők felhasználásával háborút indított Kambodzsában is.

az amerikai agresszorok háborujának folytatása és kiterjesztése mélyrehatóan felháborítja a világ népeit. új lendületet vett az indokínai népek iránti világméretű szolidaritás, fokozódott az egyesült államok nemzetközi elítélése, elszigeteltsége.

/folyt. köv./

21.00/bzs

- 55 -

NA 2105

bb 76. az iraki nagykövet fogadása

t fe/-gg kcs la

1970. július 16.

tawfik al-momin, az iraki köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából csütörtökön este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban, a fogadáson megjelent Lázár György munkaügyi miniszter, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter, dr. Beresztóczy Miklós, az országgyűlés alelnöke, Gyenes András külügyminiszterhelyettes, dr. Pesta László, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, továbbá a politikai, a gazdasági, a társadalmi és a kulturális élet számos más, ismert személyisége. Ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

bb 77. sok balesetet okoztak a sáros utak

i gj/kcs la

1970. július 16.

csütörtökön, főként a délelőtti órákban különösen sok balesetet okoztak a sáros utak. A mentőknek nagy-budapest területén az átlagosnál lényegesen többször, mintegy 160-170 esetben kellett kivonulniuk és ebből csaknem nyolcvanra tehető az elcsuszásból eredő balesetek száma. A balesetek túlnyomó többsége szerencsére nem volt súlyos./mti/

bb 78. közlemény a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának július 15-16-i üléséről

bzs la

1970. július 16.

A magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1970. július 15-16-án kibővített ülést tartott; megtárgyalta az időszaki nemzetközi kérdéseket, a IV. ötéves terv irányelveit és a X. pártkongresszus előkészítésének feladatait. Az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke, a budapesti pártbizottság titkárai, a megyei pártbizottságok első titkárai, a központi bizottság osztályvezetői, a Kisz kb első titkára, illetve a miniszterek, az államtitkárok, a kormány tájékoztatói hivatalának elnöke, a szót titkárai, a tudományos akadémia elnöke és főtíkára, valamint a központi sajtó vezetői.

20.50/bzs

- 54 -

NA 2105

bb 78. /közlemény 1. folyt./bzs

A központi bizottság a napirendi pontok tárgyalása előtt kegyelettel megemlékezett az elhunyt Híradó aladáról, a kommunisták magyarországi pártjának alapító tagjáról és Kiss Árpádról, a központi bizottság tagjáról.

1.

Komócsin Zoltán elvtárs, a központi bizottság titkára tájékoztatást adott a nemzetközi helyzet időszaki kérdéseiről.

1./ az európai béke és az ezzel összefüggő biztonsági értekezlet megvalósulásának kilátásai a varsói szerződés tagállamainak erőfeszítései nyomán, a konferencia eszméjével szemben álló erők törekvései ellenére, az utóbbi időben javultak.

előrelépést jelentett a varsói szerződés országai külügyminisztereinek június 21-22-i budapesti ülése. A külügyminiszterek értekezlete - a többi érdekelt ország elgondolásait is figyelembe véve - konstruktív javaslatokat dolgozott ki. Különösen az egyetértés a résztvevők körét és a napirendi témáit illetően; ez tovább javítja az európai kormányok biztonsági konferenciájára összehívásának reális feltételeit.

A magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magyar népköztársaság kormánya kezdettől fogva részt vesz az európai biztonság ügyét előmozdító erőfeszítésekben és a továbbiakban is mindent megtesz a kontinens népeinek békéjéért, biztonságáért.

2./ az amerikai egyesült államok kormánya - miután képtelen volt katonai győzelmet kicsikarni Vietnámban - agresszióját kiterjesztette egész Indokínára. Folytatva Laosz felszabadított területeinek bombázását, közreműködött Norodom Sihanuk kormányának megdöntésében, majd amerikai, valamint dél-vietnami és thaiföldi csatlós erők felhasználásával háborút indított Kambodzsában is.

Az amerikai agresszorok háborujának folytatása és kiterjesztése mélyen felháborítja a világ népeit. Új lendületet vett az indokínai népek iránti világméretű szolidaritás, fokozódott az egyesült államok nemzetközi elítélése, elszigeteltsége.

/folyt. köv./

21.00/bzs

- 55 -

NA 2105

bb 78. /közlemény 2. folyt./bzs

a magyar dolgozó nép, a magyar szocialista munkáspárt, a magyar népköztársaság mélységesen elítéli az egyesült államok indokinali agresszióját, amely azzal fenyeget, hogy egész dél-kelet-Ázsiát lángbaborítja. szolidárisak vagyunk vietnam, Laosz és Kambodzsa népeinek igazságos harcával és internacionalista feladatunknak tekintjük az agresszió elleni küzdelmük hathatós támogatását. az indokinali népek - a világ haladó embereinek segítségével - kiharcolják, hogy Indokina a béke, a szabadság és a nemzeti függetlenség térsége legyen.

3./ a világ közvéleménye, így a magyar dolgozó nép is, aggodalommal tekint a közel-keleti térségre, ahol az egyesült államok által támogatott izraeli agresszió folytatása állandósítja és fokozza a háborus feszültséget. az agresszorok bármit tesznek, nem érik el céljaikat: újabb országok lépnek a társadalmi haladás útjára és fokozódik az arab népek imperialista-ellenes harca.

támogatjuk a közel-keleti térség problémáinak politikai rendezésére irányuló törekvéseket, a biztonsági tanács 1967 novemberi határozata alapján. a békés megoldásnak továbbra is alapvető feltétele, hogy az agresszor ne élvezhesse az agresszió eredményeit.

továbbra is szolidárisak vagyunk az agresszió áldozatául esett arab népekkel és változatlanul sikra szállunk igazságos ügyük mindenirányu támogatása mellett. el vagyunk tökévelve, hogy továbbra is erősítjük antiimperialista akcióegységünket az arab országok népeivel.

11.

nyers rezsó elvtársnak, a központi bizottság titkárának előterjesztése alapján a központi bizottság megvitatta és elfogadta az 1971-75. évi iv. ötéves népgazdasági terv irányelveit, s úgy döntött, hogy azokat nyilvánosságra hozza.

/folyt. köv./

21.05/bzs

- 56 -

NA 2110

bb 78. /közlemény 3. folyt./bzs

111.

Kádár János elvtársnak, a központi bizottság első titkárának előadói beszéde alapján a központi bizottság megvitatta a x. kongresszus politikai és szervezeti előkészítésének kérdéseit.

1. a központi bizottság úgy határozott, hogy a magyar szocialista munkáspárt x. kongresszusát 1970. november 23-ára hívja össze.

a központi bizottság a kongresszusnak a következő napirendet javasolja:

- a/ a központi bizottság beszámolója,
- b/ javaslat a szervezeti szabályzat módosítására,
- c/ a központi ellenőrző bizottság jelentése,
- d/ a fellebbviteli bizottság jelentése,
- e/ a párt vezető szerveinek megválasztása.

2. a központi bizottság megvitatta és jóváhagyta a x. kongresszus irányelveit, valamint a párt szervezeti szabályzatának módosítására vonatkozó tervezetet, s azokat augusztus elején a pártszervezetek rendelkezésére bocsátja.

a központi bizottság úgy határozott, felkéri a hazafias népfőnt országos tanácsát, a szakszervezetek országos tanácsát, az országos szövetkezeti tanácsot, a magyar nők országos tanácsát, a tudományos akadémia elnökségét, hogy a kongresszusi irányelveket tárgyalják meg és véleményüket juttassák el a központi bizottsághoz.

a kongresszus irányelveit és a szervezeti szabályzat módosítására vonatkozó tervezetet a központi bizottság megküldi a kommunista ifjúsági szövetség központi bizottságának véleményezés céljából.

a központi bizottság az ország közvéleményének tájékoztatása céljából a kongresszusi irányelveket augusztus második felében a sajtóban nyilvánosságra hozza.

/folyt. köv./

21.08/bzs

- 57 -

NA 2115

bb 78. /közlemény 4. folyt./bzs

3. a központi bizottság üdvözli a x. pártkongresszus tiszteletére mind szélesebben kibontakozó szocialista munkaverseny résztvevőit. nagyra értékeli és támogatja a mozgalmat; meggyőződése, hogy a dolgozók öntudatos, szorgalmas, odaadó munkája közelebb viszi a szocializmus építésében kitűzött céljainkhoz; a pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny hazánk, népünk javát szolgálja. /mti/

bb 79. súlyos közlekedési baleset Lajosmizsén - négy halott

la/gg bzs la 1970. július 16.

csütörtökön a déli órákban Lajosmizse külterületén kocsis elek, 29 éves gépkocsivezető, tiszakécskei lakos a szolnoki mék tulajdonában levő tehergépkocsival a vele azonos irányban haladó személygépkocsinak ütközött, amelyet dr. fekete László 61 éves körzeti orvos, budapesti lakos vezetett. a tehergépkocsi a személyautót az uttest menetirány szerinti baloldalára lökte, majd a teherautó a jobboldali árokba borult. a dr. fekete által vezetett személygépkocsi ezután összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő, protity szpaszoje 4w éves jugoszláv állampolgár által vezetett személygépkocsival.

a baleset következtében kocsis elek, szakáll illésné, 30 éves nevelőnő, kunfehértói lakos /a magyar személygépkocsi utasa/, továbbá protity szpaszoje és utasa, aleksity milan, 63 éves jugoszláv állampolgár a helyszínen meghalt.

dr. fekete László, valamint másik utasa, szakáll illés 49 éves tanár és protity mirjana, 45 éves ápolónő, jugoszláv állampolgár súlyos, nem életveszélyes, gyermekei pedig, a 14 éves latinka és a 8 éves biljana, a jugoszláv személygépkocsi utasai, jugoszláv állampolgárok könnyű sérülést szenvedtek. kórházba szállították őket.

a szerencsétlenség okának és körülményeinek vizsgálatát a rendőrség folytatja. /mti/

- v é g e -

21.42/bzs

NA 2145

- 58 -

M. I. I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. július 17.

bb 1. bartókra emlékeznek a világ

i fe/mné hi bzs la 1970. július 17.

a bartók jubileumi év alkalmából a kulturális kapcsolatok intézete mintegy 30 országban rendez emlékkiállítást, eljuttatja azokat különböző zenei fesztiválokra és más zenei eseményekre, bemutatja a külföldön működő magyar intézményekben, egyesületekben, baráti társaságoknál - mondotta hemberger sándor, a kki főosztályvezetője az mti munkatársának adott nyilatkozatában.

- a világszerte megnyilvánuló érdeklődés, s az intézményünkhöz naponta érkező kérések, kívánságok sokasága tanúsítja, hogy bartók béla halálának 25. és születésének 90. évfordulója nemcsak idehaza jelent kiemelkedő kulturális eseményt, hanem az egész világ tiszteleg a xx. század egyik legnagyobb zenei géniuszának emléke előtt. a gazdag dokumentum-anyagot tartalmazó kiállítást - amely 40 részre tagozódik - falvy zoltán és somfai lászló zenetörténészek gyűjtötték össze nagy mügonddal. a hatalmas méretű tablók felidéznek bartók életutját. megelevenedik gyermekora, zeneakadémiai felvétele, pozsonyi éve, a vándorló, a duna medence népeinek dalait kutató művész, a zeneszerző, a pedagógus, a zenetudós, a virtuóz zongoraművész. és dokumentumok vallanak bartók béla mélységes humanizmusáról is: a többi között a kiállításon látható az a határozati javaslat, amelyet 1931-ben juttatott el a népszövetséghez és amelyben a toscaninét ért fasiszta inzultus ellen tiltakozva a művészek szabadságát követeli. partitúrák, kéziratok, könyvek, hanglemezek, levelek, fényképek és más tárgyi emlékek teszik teljessé a jubiléus gazdag életművét bemutató emlékkiállítást.

/folyt. köv./

- 1 -

NA